УзССР Давлат китоб палатаси
Гос. ... 2 МАР 1983

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

Газета 1918 йил 21 июндан чиқа бошлаган • № 50 (18.527). • Чоршанба, 1983 йил 2 март • Баҳоси 3 тийин.

УЙ-ЖОЙЛАРНИ ТЕЗРОҚ ВА СОЗРОҚ ҚУРАЙЛИК

Мамлакатимизда уй-жой ва маданий-маиший қурилиш кенг миқёсда олиб борилмоқда. Беш йилликнинг икки йили ичида жами саҳни 210 миллион квадрат метрдан ортиқ уй-жой бинолари, кўп миқдорда мактаблар, болалар боғча ва яслилари, касалхона ва поликлиникалар, ҳунар-техника билим юртлари қуриб битказилди.

Шу билан бирга яқинда КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси мажлисида ва КПСС Марказий Комитетининг қарорида уқтириб ўтилганидек, бу соҳада қилинаётган ишлар ҳали партия талабларига тўла-тўкис жавоб бермайди. Кўпгина меҳнаткашларнинг уй-жой шароитлари яхшиланиши лозим. Уй-жой етишмаслиги сабабли айрим жойларда барпо этилган ишлаб чиқариш қувватлари кадрлар билан таъминланмаяпти. Бу гап Сибирь, Узоқ Шарқ районларига айниқса тааллуқлидир. Қурувчилар қишлоқ хўжалиги меҳнатчиларидан, жумладан, РСФСР Нокоратупроқ зонаси меҳнатчиларидан қарздордирлар. Якка тартибда уй-жой қуриш ҳажмлари камайди, уй-жой қуриш кооперацияси суст ривожланмоқда.

Старий Оскол, Уренгой, Сургутда ва кўплаб корхоналар қурилаётган жойларда замонавий иморатлардан иборат кварталлар ёнида кўпинча қатор-қатор вагонларни ва ҳар ким ўзи учун қуриб олган уй-жойларни кўриш мумкин, уларда ҳали юзлаб кишилар истиқомат қилмоқда. Уй-жой ва социал-маданий объектлар қурилиши ишлаб чиқариш объектларини барпо этиш суръатларидан орқада қолаётганлиги оқибатида бир талай корхоналар, жумладан, 1-Экибастуз ГРЭСи, «Атоммаш» ва бошқаларда кадрлар етишмаяпти, улар тўла қувват билан ишламаяпти. Болалар боғчалари ва яслиларида гўдакларга жой етишмаётганлиги сабабли кўпгина аёллар ишга бора олмаяптилар.

Бунинг сабаби шуки, қурилиш ва саноат министрликлари, жойлардаги партия ва совет органлари гражданлар учун уй-жой қурилиши билан дуруст шуғулланмаяптилар. Бунинг устига маҳаллий органларнинг раҳбарлари рақамларни яхши қилиб кўрсатиш кетидан қувиб, объектларни қабул қилиш тартибини бузувчиларга қарши кескин курашиш ўрнига, нуқсонлари бўлган уйларни фойдаланиш учун қабул қилишга баъзан мажбур этмоқдалар. Ордер бериш билан уйларга кўчиб кириш ўртасидаги давр айрим ҳолларда бир неча ойга чўзилиб кетаётганлиги тасодифий ҳол эмас.

КПСС Марказий Комитети чуқур асосланган тадбирлар программасини белгилаб берди, бу программани бажариш меҳнаткашларни шинам уй-жойлар билан таъминлашда кескин бурилиш ясаш имконини беради. Министрликлар, идораларнинг раҳбарларидан, иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларидан планлаштириб қўйилган ҳажмдаги уй-жой бинолари ва социал объектлар ишга туширилишини таъминлаш учун зарур бўлган ҳамма ишларни қилиш талаб этилади. Бу вазифани ҳал этишга партия ва касаба союз комитетлари катта ҳисса қўшишлари лозим. Қурувчилар ўртасидаги мусобақани жанговарлик билан ташкил этиш, контролни ва кадрларга нисбатан талабчанликни ошириш керак.

Кейинги ўн йил мобайнида давлат ишлаб чиқариш базасини ривожлантириш учун қурувчиларга 36 миллиард сўмдан кўпроқ маблағ берди. Йирик панеллардан уй қурадиган салкам беш юзта корхона ишлаб турибди. Бироқ, сарфланган маблағнинг самараси суст кўпаймоқда, чунки умуман қувватларнинг атиги тўртдан уч қисмидан фойдаланилмоқда, СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги, СССР Қишлоқ қурилиши министрлиги, Нефть ва газ корхоналари қурилиши министрлигида аҳвол бундан ҳам баттар. Ишнинг қониқарсиз ташкил этилиши, материаллар билан таъминлашдаги узилишлар, кадрлар қўнимсизлигининг кўплиги бунга сабаб бўлмоқда.

Қурилиш индустрияси корхоналарини реконструкция қилиш муҳимдир. Бунда мазкур корхоналарни, гарчи яхшиланган бўлса ҳам, аммо бирдан-бир сериядаги уйларни ишлаб чиқаришга шунчаки мослаштириб қўяқолмасдан, балки конструкциялар тайёрлашнинг эпчил технологиясини ва деталларнинг ягона каталогини жорий этиш керак. Шундай қилиш биноларни қуришнинг янги типларига асбоб-ускуналарни унчалик кўп ўзгартирмай тез ўтиб олишга, уй-жой ансамблларини янада жозибадор, одамлар учун қулай қилишга ёрдам беради. Биноларни ғиштдан ва яхлит материаллардан қуришни ҳам ривожлантириш лозим. Қишлоқда уй-жой проблемасининг ҳал этилиши СССР Ўрмон, қоғоз саноати министрлиги ёғоч уйсозлигининг қувватларини нақадар тез кўпайтиришига боғлиқ бўлади. СССР Госплани ва СССР Госснабига, саноат министрликларига уйсозларни материаллар, металл прокати ва бошқа ресурслар билан биринчи навбатда таъминлаш топширилди.

Шаҳар ёки регионда ягона буюртмачи иш кўрса, ягона бош лойиҳачи ва ягона бош пудратчи бўлса, одатда, уй-жой-граждан қурилишининг суръати ва сифати юқори бўлаверади. Бу — объектлар қурилишини поток усулига ўтказиш имконини беради, орёллик қурувчиларнинг тажрибаси шуни яққол кўрсатиб турибди. Афсуски, уларнинг ташаббуси ҳали ҳам суст, чала-чулпа, баъзан эса расмият учунгина оммалаштирилмоқда. Бу соҳада партия комитетлари, халқ депутатлари Советларининг ижроия комитетлари кўп иш қилишлари мумкин ва лозим.

Узлуксиз бригада пудрати кўпгина коллективларга тез ва сифатли қуришда ёрдам бермоқда. Таллин уйсозлик комбинатида шу усул ёрдами билан турдош касб эгаларининг куч-ғайратларини умумий мақсадга эришишга — объектларни ишга туширишга қаратишга муваффақ бўлинди. СССР Госстройи билан СССР Госкомтруди бригада пудрати тўғрисидаги низомни бирмунча активроқ такомиллаштиришлари, ишдаги инженер-техник ходимларни қуйи хўжалик ҳисобини жорий этишга чинакамига қизиқтиришлари лозим.

Уй-жойларнинг сифатига алоҳида эътибор берилиши керак. Бу иш лойиҳадан бошланади. Ҳар бир уй-жой биносининг ташқи қиёфаси ҳам кўркам бўлгани, яшовчи кишиларни қувонтиргани яхши. Архитекторларнинг роли ва масъулияти кўтарилса, темир-бетон буюмлари заводларида, қурилиш майдончаларида ҳам ишларнинг сифатини бошқариш яхшиланса, бунга эришиш мумкин. Бу ишда учинчи Москва уйсозлик комбинатининг коллективидан ибрат олса арзийди. Бу ерда технологияни доимо такомиллаштириб бориш, ҳар бир операцияни назорат қилиш, сифатли ишлаганларни моддий ва маънавий жиҳатдан рағбатлантириш йўлга қўйилган.

Уй-жой ва социал объектларни тез қуриш тўғрисида ғамхўрлик қилиш билан бирга, маҳаллий Советлар уй-жой фондининг сақланишини таъминлаш, уни модернизациялашнинг индустриал усулларини жорий этиш учун қўшимча тадбирлар кўришлари лозим. Айни вақтда қурилиш ва реконструкция қилиш қийматини камайтириш, материал ва меҳнат ресурсларини тежаб-тергаб сарфлаш керак.

Ҳозир барча қурилиш ташкилотларида КПСС Марказий Комитетининг қарорини амалга ошириш тадбирлари белгиланмоқда. Шу тадбирларнинг бажарилиши устидан пухта контроллик ўрнатиш муҳимдир. Уй-жой-граждан объектлари қурилиши муддатлари барбод бўлганлигига доир ҳар бир факт партия ва давлат интизомини қаттиқ бузиш деб ҳисобланмоғи керак. Уй-жой ва маданий-маиший объектларни ўз вақтида, комплекс равишда ва бир маромда қуриш — ҳар бир меҳнат коллективининг, ишчидан бошлаб министргача — ҳар бир қурувчининг шон-шараф ишидир.

[«ПРАВДА» газетасининг 28 февралдаги бош мақоласи].

ТАРМОҚНИНГ ВАЗИФАЛАРИ

28 февраль куни СССР Энергетика ва электрлаштириш министрлиги коллегияси билан Электр станциялар ва электротехника саноати ишчилари касаба союзи Марказий Комитети Президиумининг кенгайтирилган мажлиси бўлиб ўтди.

Мажлисда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари В. И. Долгих нутқ сўзлади. (ТАСС).

СССР

● РЕСПУБЛИКАМИЗ МЕҲНАТКАШЛАРИ ЎН БИРИНЧИ БЕШ ЙИЛЛИКНИНГ УЧИНЧИ ЙИЛИ МЕҲНАТ ВАХТАСИДА
● ДАЛАЛАРДА ҚИЗҒИН КУНЛАР БОШЛАНМОҚДА
● МЕҲНАТ БАЙРАМИГА ПУХТА ҲОЗИРЛИК КЎРИЛЯПТИ

«ҚИЗИЛ ШАНБАЛИК» ТАРАДДУДИ

ШТАБ ТУЗИЛДИ

Москваликларнинг В. И. Ленин туғилган куннинг 113 йиллиги шарафига 16 апрель куни коммунистик шанбалик ўтказиш тўғрисидаги ташаббусини Урганч темирйўлчилари қизғин қўллаб-қувватладилар. Локомотив деносида тузилган штаб меҳнат байрамига тайёргарлик ишларига раҳбарлик қилади.

Ҳозирча темирйўлчилардан беш юздан кўп киши шанбаликда иштирок этиш истагини билдирди. Ёқилғини тежаш ҳисоби очилди — барча локомотив бригадалари шу куни фақат тежалган ёқилғи ҳисобига ишлашга қарор қилишди.

Улар Урганч — Дархонота ва Урганч — Тошовуз маршрутлари бўйлаб ўнта эстафета поездини бошқарадилар. Слесарлар иккита тепловозни ремонт қилишга ваъда бердилар. Бунда уларга ишдан бўш вақтларида машинистлар кўмаклашишади. Ремонт цехида иккита электродвигателни тиклаш мўлжалланган. Тайёрлов цехининг ишчилари асбоб-ускуналар ва насосларни жорий кўрикдан ўтказадилар.

ЭНГ ЮҚОРИ УНУМДОРЛИК БИЛАН

Бухородаги Октябрь 10 йиллиги номли шойи тўқиш фабрикасининг барча меҳнаткашлари В. И. Ленин туғилган куннинг 113 йиллиги шарафига коммунистик шанбаликда иштирок этадилар. 1240 ишчи ўз станогида ишлайди. Улар 16 апрель куни 550 килограмм — одатдагидан ўн процент кўп юқори сифатли ипак тайёрлаб чиқарадилар.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Валентина Дурова, КПСС XXVI съезди делегати Фотима Ваҳобова, Ганна Сивак, Анна Мельник, Саида Ниёзова, Зумрад Комиловалар ўз ўртоқларини шанбаликни энг юқори меҳнат унумдорлигига эришиш билан нишонлашга чақирдилар. Улар шу куни 2,5 смена нормасини бажариш мажбуриятини олишди.

(ЎзТАГ).

ЗАМОНДОШЛАРИМИЗ

МУСОБАҚА ҒОЛИБИ

Нурхон Умрзоқованинг номини Уйчи районидаги Охунбобоев номли колхозда ҳамма ҳурмат билан тилга олади. Ҳамюртлари юксак ишонч билдириб, уни Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига сайлашган.

Колхозчи Нурхон Умрзоқова дала ишларида фаол қатнашиб, доимо пешқадамлар сафида бориш билан бирга ўз сайловчиларининг наказларини ҳам бажаришга ҳаракат қилади. У ўтган йилги пахта йиғим-терим мавсумида она-Ватан хирмонига 12500 килограмм «оқ олтин» тўкди.

Охунбобоев номли колхоз меҳнаткашлари ўн биринчи беш йилликнинг учинчи йилида мавжуд 1400 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 40 центнердан «оқ олтин» етиштириш мажбуриятини қабул қилишди.

Далада ишлаётганлар ўзаро мусобақа бошлашган. Бунда Нурхон Умрзоқова ғолиблик қиляпти. Суратда: Нурхон Умрзоқова.

А. Тўраев фотоси.

ДЎСТОНА УЧРАШУВ

28 февралда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР мудофаа министри, Совет Иттифоқи Маршали Д. Ф. Устинов МХР мудофаа министри генерал-полковник Ж. Ендонни қабул қилди.

Бўлиб ўтган самимий, дўстона суҳбат чоғида иккала томонни қизиқтирувчи масалалар кўриб чиқилди.

Суҳбатда Қуролли Кучлар бош штабининг бошлиғи — СССР мудофаа министрининг биринчи ўринбосари, Совет Иттифоқи Маршали Н. В. Огарков ва СССР мудофаа министрининг биринчи ўринбосари, Совет Иттифоқи Маршали С. Л. Соколов иштирок этдилар.

Учрашувда МХРнинг СССРдаги элчиси Д. Готов ҳозир бўлди.

(ТАСС).

ДЎСТОНА ВИЗИТ БИЛАН

ФРЕЛИМО партиясининг Раиси, Мозамбик Халқ Республикаси Президенти маршал Самора Мойзес Машел 1 мартда Тошкентдан Москвага жўнаб кетди. У КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукуматининг таклифига биноан дўстона амалий визит билан СССРга келди.

Тошкент аэропортида МХР, Совет Иттифоқи ва Ўзбекистон ССРнинг давлат байроқлари кўтарилди. Самора Мойзес Машелни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари Е. А. Айтмуротов, И. Г. Анисимкин, Л. И. Греков, И. Б. Усмонхўжаев, Н. Ж. Худойбердиев, Л. Н. Мелкумов, У. У. Умаров, бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар. (ЎзТАГ).

МУЗИКАЛИ БАЙРАМ БОШЛАНДИ

1 март куни Ўзбекистонда болалар ва ўсмирлар учун Бутуниттифоқ музика ҳафталигининг дастлабки тароналари тантанавор янгради.

Тошкентдаги Я. М. Свердлов номли концерт залида музика ҳафталигининг очилиш маросими бўлди. Бу ерда байрамни ёш ижрочилар жарангдор қўшиқлар билан, ёш авлодга бағишланган янги асарлар билан кутиб олдилар.

Ҳафталикнинг тантанали очилиш маросимида Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Р. Ҳ. Абдуллаева иштирок этди.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республика матлубот кооперациясида кўп йил самарали ишлаганлиги учун Ўзбекбирлашув бухгалтерия учёти ва ҳисобот бошқармаси бошлиғи ўртоқ Алексей Федорович **Одинцов**га «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган экономист» фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Ўзбекистон ССРда нефть ва газ саноатини ривожлантиришда, республика учун кадрлар тайёрлашда актив қатнашганлиги ва туғилган кунига етмиш беш йил тўлиши муносабати билан И. М. Губкин номли Москва нефть химияси ва газ саноати институтининг профессори, геология-минералогия фанлари доктори ўртоқ Александр Александрович **Бакиров**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республикада физкультура ва спортни ривожлантиришдаги хизматлари учун ва туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитети спорт эшиттиришлари бош редактори ўртоқ Роман Абдуллаевич **Турпищев**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республика енгил саноати тармоқларини моддий-техника жиҳатдан таъминлаш соҳасидаги катта ташкилотчилик ишлари, жамоат ҳаётида актив қатнашганлиги учун ва туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлигига қарашли «Узглавлегснабсбыт» бошлиғи ўртоқ Эркин Рўзиевич **Турдиев**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

ОЗИҚ-ОВҚАТ ПРОГРАММАСИНИНГ МУҲИМ БЎҒИНИ

Ўзбекистоннинг донгдор сабзавотчилари, полизчилари ва соҳибкорлари қурултойида

Ўзбекистоннинг донгдор сабзавоткорлари, боғбонлари, соҳибкорлари, илғор картошкакорлари ва полизчилари тажрибани ўртоқлашиш, Озиқ-овқат программасини рўёбга чиқаришнинг энг муҳим соҳаларидан бирида ишни янада юксалтириш йўлларини белгилаб олиш учун 1 март куни Тошкентда ўз қурултойига тўпландилар. Бу кенгашда мева-сабзавот хом ашёсини қайта ишлашга алоқадор саноат корхоналарининг намояндалари, республика олимлари, конструкторлари, қурувчилари, партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг раҳбарлари ҳам қатнашдилар. Қурултой иштирокчилари КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май ва ноябрь Пленумлари қарорларидан, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андроповнинг нутқларида баён этилган қонда ва хулосалардан келиб чиқадиган талаблар асосида республикада сабзавотчилик, боғдорчилик, соҳибкорлик, картошкакорлик ва полизчиликни янада ривожлантириш, мева-сабзавот маҳсулоти етиштиришни кўпайтириш соҳасидаги вазифаларни муҳокама қилдилар.

Қурултойни Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Н. Ж. Худойбердиев очди.

Ўзбекистон ССР мева-сабзавот хўжалиги министри О. А. Алимов, Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалиги министрининг биринчи ўринбосари Х. Ж. Жалилов, академик Р. Р. Шредер номидаги боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори М. М. Мирзаев ўтган йилги якунлар, ҳамда ўн биринчи беш йилликнинг учинчи йилида сабзавот, мева, узум, картошка, полиз маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашни кўпайтириш юзасидан республика колхозлари, совхозлари, қайта ишлаш корхоналари ва ташкилотларининг социалистик мажбуриятлари тўғрисида доклад қилдилар.

Докладчилар ва музокарада сўзга чиққан Тошкент область ижроия комитетининг раиси Т. А. Алимов, Хўжаобод районидаги С. М. Киров номли агросаноат комбинатининг директори М. Мадиёров, Самарқанд қишлоқ хўжалик институтининг ректори Д. Т. Абдукаримов, Орджоникидзе районидаги В. И. Ленин номли колхоз лимонзорининг мудири З. Фахриддинов, республика «Узсортсемовощ» ишлаб чиқариш бирлашмасининг бошлиғи Н. И. Хўжаев, Жиззах агросаноат бирлашмасининг бош директори Х. Аширқулов, Китоб районидаги «Китоб» совхозининг бригадири Н. Бозоров, Нукус районидаги «Нукус» совхозининг директори Р. Ерланов бултур Ўзбекистон деҳқонлари қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштирганликларини уқтириб ўтдилар. Бениҳоя қийин об-ҳаво шароитларида улар 5,3 миллион тонна, яъни планда белгиланганидан юз минг тонна кўп мева-сабзавот маҳсулоти етиштирдилар. Бу — КПСС XXVI съезди, КПСС Марказий Комитети 1982 йил май ва ноябрь Пленумлари қарорларини изчиллик билан амалга оширaётган, Озиқ-овқат программасини рўёбга чиқаришга ўзларининг юксак ҳиссасини қўшаётган деҳқонлар фидокорона меҳнатининг натижасидир.

Янги йилда бултурги муваффақиятларни мустаҳкамлабгина қолмай, шу билан бирга сабзавотчилик, боғдорчилик, узумчилик, картошкачилик ва полизчиликни ривожлантиришда янги қадам ҳам қўйиш зарурлиги қурултойда таъкидлаб ўтилди. Нотиқлар йилнинг якунларини таҳлил этиб, асосий диққат-эътиборни ҳал қилинмаган проблемаларга, мавжуд резервларга қаратдилар. Ҳосилдорликни янада ошириш мева-сабзавот маҳсулоти етиштириш ва тайёрлашни кўпайтиришда муҳим омил бўлиб қолиши керак. Республиканинг ҳамма зоналарида сабзавот, мева, узум, картошка, полиз экинларидан мўл ҳосил олиш мумкинлигини илғор хўжаликларнинг тажрибаси кўрсатиб турибди. Шу экинларни етиштириш агротехникасини яхшилаш, серҳосил навларни, илм-фан ютуқларини жорий этиш мўл ҳосил олиш йўлидир.

Қурултойда таъкидлаб ўтилганидек, сабзавотчилик, боғдорчилик, узумчилик, картошкачилик ва полизчиликни ихтисослаштирилган негизга кўчирган хўжаликлар ва районлар энг юқори ҳосилдорликка эришмоқдалар. Гектар бошига 502 центнер сабзавот олган Калинин районидаги «Москва» колхози, гектар бошига 186 центнер узум олган Булунғур районидаги «Булунғур» совхози, боғлардан 200 центнерли мева ҳосили олган Пастдарғом районидаги «Пастдарғом» совхозининг иш тажрибаси бу жиҳатдан диққатга сазовордир.

Мева-сабзавот маҳсулоти етиштиришни ихтисослаштириш ва марказлаштиришни, агросаноат интеграциясини кучайтиришни янада ривожлантириш, мавжуд мевазор ва токзорларни реконструкция қилиш, саноат типидаги боғ ва токзорлар барпо этиш соҳасидаги ишни янада тез суръатлар билан олиб бориш зарурлиги уқтириб ўтилди. Нотиқлар мана шундай мевазор ва токзорларда кам меҳнат сарфлаб, мўл-кўл ҳосил олаётган илғор хўжаликларнинг тажрибасини яна мисол қилиб кўрсатдилар. Бу йил республика Мева-сабзавот хўжалиги министрлиги ихтисослаштирилган совхозларининг ўзи 27,6 минг гектар янги боғ ва токзор барпо этишлари, минглаб гектар эски мевазорларни янгилашлари лозим. Қурултой қатнашчилари сабзавот, мева, узум, картошка ва полиз маҳсулотлари етиштириш технология операцияларини механизациялашни, мавжуд техникадан юксак унум билан фойдаланишни, ўғитларни, сувни, бошқа агротехника воситаларини тежаб-тергаб самарали ишлатишни биринчи галдаги муҳим иш деб атадилар.

Мўл ҳосил олиш билангина кифояланиб қолмасдан, етиштирилган жами ҳосилнинг истеъмолчига яхши ҳолатда етиб боришига эришиш ҳам керак, деган сўзлар тармоқ ходимларининг шиоридир. Бунинг учун мева-сабзавот маҳсулотини асраш ва ташишни такомиллаштириш, музхоналар, омборлар, тайёрлов пунктларини, қайта ишлаш корхоналарини боғларга, токзорларга, сабзавотзорларга бевосита яқин жойларда янада тез суръатлар билан қуриш, хўжаликлар ва магазинларнинг бевосита алоқаларини ривожлантириш керак. Бу йил консерва корхоналарининг қувватларини янада кўпайтиришга эришиш лозим. Бу эса етиштирилган ҳосилдан тўлароқ фойдаланиш, мева-сабзавот маҳсулотларининг даладан истеъмолчига етказиш вақтида нобуд бўлишини камайтириш имконини беради.

Аҳолини «сервитамин маҳсулот» билан йил бўйи таъминлаш проблемаси бениҳоя катта аҳамиятга эга эканлиги қурултойда таъкидлаб ўтилди. Теплицалар тармоғини кенгайтириш, усти ёпиқ ерларнинг ҳар квадрат метри самарадорлигини ошириш, нур ўтказувчи пленка остида сабзавот ва картошка етиштириш соҳасидаги илғор тажрибани оммалаштириш керак.

Республика хўжаликларида мева-сабзавот маҳсулотининг турларини кўпайтириш ва сифатини яхшилаш учун ҳамма имкониятлар бор. Хўраки ва майизбоп нав узум берадиган токзорларни, шунингдек ўриказорлар, шафтолизорлар, олхўризорлар, анорзорларни кўпроқ барпо этиш лозим, чунки мана шу маҳсулотларни аҳоли кўплаб талаб қилмоқда. Цитрусчилик, мева қоқиси тайёрлаш янада ривож топиши керак.

Қурултойда сўзга чиққан кишилар чорвачиликни ривожлантириш масалаларига тўхталдилар. Фермалар сабзавотчилик ва боғдорчилик-узумчилик хўжаликларининг тўла ҳуқуқли аъзолари бўлишлари керак. Ихтисослаштирилган совхозларда чорва туёғи ва паррандаларни кескин кўпайтириш, уларнинг маҳсулдорлигини ошириш, сабзавот-беда ва бошқа турдаги алмашлаб экишни кенг жорий этиш лозим. Бу эса экинзорлар ҳосилдорлигини кўпайтирибгина қолмай, шу билан бирга ем-хашак базасини мустаҳкамлаш имконини беради. Аҳоли етиштирган ортиқча мева-сабзавот маҳсулотларини тайёрлашни ташкил этишни бутун чоралар билан рағбатлантириш ва такомиллаштириш лозимлиги ҳақида ҳам гапирилди.

Кўкламги дала ишлари бошланди. Сабзавот, полиз экинларини энг яхши агротехника муддатларида сифатли қилиб экиб олиш, янги боғ ва токзорлар барпо этиш, бошқа шу каби ишларни бажариб, ўн биринчи беш йилликнинг учинчи йили ҳосили учун пухта замин яратиш зарурлиги қурултойда таъкидлаб ўтилди.

Сўзга чиққан нотиқлар республика сабзавоткорлари, боғбонлари, соҳибкорлари, картошкакорлари ва полизчилари ўз олдиларига қўйилган вазифаларни шараф билан бажарадилар, совет кишиларининг фаровонлигини янада оширишга хизмат қиладиган Озиқ-овқат программасини муваффақиятли равишда амалга оширишга муносиб ҳисса қўшадилар, деб ишонч билдирдилар.

Қурултойда самимий кутиб олинган КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади.

Қурултой қатнашчилари Ўзбекистон ССР сабзавоткорлари, картошкакорлари, полизчилари, боғбонлари ва соҳибкорларининг 1983 йилги социалистик мажбуриятларини қабул қилдилар. Олти миллион тонна, яъни ўтган йилгига қараганда етти юз минг тонна кўп мева-сабзавот маҳсулоти етиштириш кўзда тутилди.

Қурултой ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари Е. А. Айтмуротов, И. Г. Анисимкин, Л. И. Греков, М. М. Мусахонов, И. Б. Усмонхўжаев, Қ. К. Камолов, Н. М. Маҳмудова, Л. Н. Мелкумов, У. У. Умаров, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари Р. Ҳ. Абдуллаева, Қ. А. Аҳмедов, В. К. Михайлов, Б. Р. Раҳимов, М. Т. Турсунов, А. Р. Хўжаев иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

АМАЛИЙ ВИЗИТ БИЛАН

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукуматининг таклифига биноан ФРЕЛИМО партиясининг Раиси, Мозамбик Халқ Республикаси Президенти маршал Самора Мойзес Машел 1 март куни амалий дўстлик визити билан Москвага келди.

Внуково аэродромида С. Машелни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари К. У. Черненко, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецов, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитети секретари Б. Н. Пономарев, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари И. В. Архипов самолёт зинапояси ёнида кутиб олдилар.

Меҳмонни СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари И. Е. Полляков, СССР министрлари С. П. Буренков, В. П. Елютин, В. М. Каменцев, Е. А. Козловский, СССР давлат хавфсизлиги комитетининг раиси В. М. Чебриков, ТАСС Бош директори С. А. Лосев, СССР мудофаа министрининг биринчи ўринбосари Н. В. Огарков, СССР министрларининг ўринбосарлари Н. С. Рижов, М. А. Тимофеев, СССРнинг Мозамбикдаги элчиси Ю. Ф. Сепслев, СССР Ташқи ишлар министрлиги бўлимларининг мудирлари В. М. Васев, Д. С. Никифоров, бошқа расмий кишилар ҳам кутиб олдилар.

Кутиб олувчилар орасида Мозамбик Халқ Республикасининг СССРдаги элчиси И. Патрисиу бор эди.

Аэродромда Мозамбик Халқ Республикаси билан Совет Иттифоқининг давлат байроқлари кўтарилди.

Автомобиллар кортежи мотоциклчилар эскорти ҳамроҳлигида аэродромдан шаҳар томон йўл олди.

(ТАСС).

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: ИДЕОЛОГИЯ ИШИ ТАЖРИБАСИДАН

ЖАНГОВАР СЎЗ ЁЛҚИНИ

КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май ва ноябрь Пленумлари ижтимоий тараққиётимизда янги босқични бошлаб берди. Мамлакат маъмурчилик программаси эълон қилинган пайтда вужудга келган юксак сиёсий кўтаринкилик ва меҳнат активлиги партия Марказий Комитетининг ноябрь Пленумидан кейин тағин ҳам чуқурроқ мазмун ва моҳият касб этди.

Пленум материалларини, унда ўртага қўйилган проблемаларни, қимматли фикр-мулоҳазаларни меҳнаткашлар оммаси онгига етказиш биз, идеологларнинг муқаддас вазифамиздир. Лектор ёки пропагандистнинг минбардан айтган ҳар бир сўзи жанговар, таъсирчан бўлиши, одамлар қалбига куч-қувват, илҳом бағишлаши, маънавий дунёсини бойитишга хизмат қилиши лозим «Бутун ғоявий-тарбиявий иш, — деб таъкидланган эди партия XXVI съездида, — сийқаси чиқиб қолган гапларни ишлатмай, тайёр ибораларни кетма-кет келтиравермай, жонли ва қизиқарли қилиб олиб борилиши керак».

Бу фикр ноябрь Пленумида ижодий тарзда ривожлантирилди. «Меҳнаткашлар оммаси ўзининг активлигини кучайтириши зарур, — деди ўз нутқида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Ю. В. Андропов. — Ҳозирги кунда бу партия комитетларининг, совет, касаба союз ва комсомол органларининг ғоят муҳим вазифасидир. Партия ғоялари, режалари, даъватлари омманинг қалби ва онгидан жой олган тақдирдагина моддий куч бўлиб қолиши маълум».

Дарҳақиқат, омма онгини ўстирмай, барқарор тинчлик, яратувчилик меҳнати ҳақидаги ғояларни меҳнаткашлар шуурига чуқур сингдирмай ижтимоий-иқтисодий тараққиётни тезлаштириш, моддий бойликлар ишлаб чиқаришни кўпайтириш ҳақида гап-сўз бўлиши мумкин эмас Самарқанд областининг идеологлари шонли партиямиз кўрсатмаларидан келиб чиқадиган вазифалар моҳиятини теран ҳис этишгани туфайли ажойиб муваффақиятларга эришмоқдалар. Улар, аввало, ўн биринчи беш йилликнинг икки йили план-топшириқлари бажарилишини идеологик жиҳатдан таъминлаш соҳасида астойдил кураш олиб боришди Бу муддат давомида халқ хўжалигининг барча тармоқларида қўлга киритилган ютуқлар жонкуяр тарғиботчи-ташвиқотчиларимизнинг қайноқ фаолияти билан чамбарчас боғлиқдир Партия ички ва ташқи сиёсатини, халқ хўжалигини ривожлантириш масалаларини, мамлакат Озиқ-овқат программаси моҳиятини оммага етказишда В. Абдуллаев, Н. Шукуров, К. Саидов, М. Этамбердиев, М. Ҳусанов, Д. Нарзиев, М. Аҳтамов, М. Ҳақбердиев, Ф. Ҳайдарова, М. Бўматов, Х. Гизитдинов каби лекторлар ва пропагандистлар хизмати беқиёс бўлмоқда.

Биз курашчан, ғоявий-сиёсий жиҳатдан етук идеолог кадрлар тайёрлаш ва тарбиялашга алоҳида эътибор беряпмиз. Ҳозирги вақтда фақат «Билим» жамияти область ташкилотининг бошланғич звеноларида лекторлар маҳоратини оширувчи 33 та лекторий доимий равишда ишлаб турибди. Колхозлар, совхозлар, йирик корхоналар, муассасаларда ёш лекторлар мактаблари 40 тагача, олий ўқув юртлари ва техникумларда 13 тагача ўсди. Самарқанд давлат университети, педагогика институти қошида фаолият кўрсатаётган ёш лекторлар мактаблари иши айниқса диққатга сазовордир. Ёш лекторларни ўқитиш, сиёсий жиҳатдан чиниқтиришда Боғишамол, Булунғур районлари, Каттақўрғон шаҳрида ибратли ишлар амалга оширилди, бу соҳада мураббийлик ҳаракати кучайтирилди.

Партия Марказий Комитетининг ноябрь Пленуми материалларини оммага етказишда идеология фронти ҳар бир жангчисининг ўзига хос ўрни борлигини, бу соҳада ҳаммамиз алоҳида ўрнак кўрсатишимиз зарурлигини эътироф этиш фахрлидир. Ҳамма гап имкониятлардан самарали, активлик ва ҳозиржавоблик билан фойдаланишга боғлиқ. Қисқа вақт ичида Пленумда кўрилган масалалар бўйича юзлаб лекциялар ўқилди, қизиқарли суҳбатлар, илмий-амалий конференциялар, назарий семинарлар ўтказилди. Область, шаҳар, район партия комитетларининг 564 штатли-штатсиз лектори, «Билим» жамиятининг 15 минг аъзоси, 2.941 сиёсий ахборотчи ва докладчи, 13.731 пропагандист ва агитатор шу кунларда партия ғояларини омма орасида кенг ёймоқда.

Шуниси диққатга сазоворки, идеологларимиз тарғибот-ташвиқотнинг турли форма ва методларидан, оммавий агитация воситаларидан, бу соҳадаги илғор, синалган тажрибалардан кенг фойдаланмоқдалар. Маълумки, кейинги пайтларда ҳамма жойда ягона сиёсий кунлар ўтказиш анъана тусига кириб қолди. Биз ягона сиёсий кунларни меҳнаткашларни ғоявий-сиёсий жиҳатдан чиниқтириш, маънавий камол топтириш мактабига айлантириш учун барча чораларни кўраяпмиз. 1982 йилда 12 марта ягона сиёсий кун ўтказилди. Уларда 1,5 миллиондан ортиқ киши қатнашди. Декабрь ойида ўтган шундай йиғинда ноябрь Пленуми материаллари кенг пропаганда қилинди. Меҳнаткашлардан тушган таклифлар, фикр-мулоҳазалар партия комитетлари томонидан чуқур ўрганилиб, идеология билан ҳаёт алоқасини мустаҳкамлаш, ишлаб чиқаришни юксалтириш бўйича конкрет тадбирлар белгиланди.

Марказий Комитетнинг ноябрь Пленуми материаллари, иқтисодий сиёсат, халқ моддий-маданий фаровонлигини ошириш вазифалари қон-қардошлик, дўстлик, пролетар интернационализми, ҳарбий-ватанпарварлик, инсоний гўзалликни тарбиялаш масалалари билан боғлиқ ташкилий-партиявий, сиёсий-тарбиявий тадбирларни муттасил ўтказишни тақозо этади. Идеология фронтининг худди мана шу жабҳаларида амалга оширилаётган ишлар кўпчиликда катта қизиқиш уйғотмоқда. Айниқса, илмий-атеистик мавзуларда қилинаётган чиқишлар лекторлар ва агитаторларимизга муносиб обрў келтирмоқда. Оқдарё, Жомбой, Пастдарғом ва Темирйўл районларида атеистик пропаганда тобора жонлантирилмоқда. Лекторлар, пропагандистлар СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишланган қўшма тантанали мажлисда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Ю. В. Андропов қилган докладда илгари сурилган вазифалар асосида илғор анъаналар, совет турмуш тарзи, кўп миллатли совет маданияти ютуқларини кенг пропаганда қилмоқдалар.

Партия ғояларини омма орасида кенг кўламда тарғиб этишда кўргазмали агитация муҳим роль ўйнайди. Қисқа давр ичида идеологик, сиёсий-тарбиявий ишлар самарадорлигини оширишнинг бу муҳим формаси яна ҳам шаклланди. Бу соҳанинг ривожланишида партия комитетлари алоҳида ўрнак кўрсатишяпти. Айниқса, Темирйўл, Оқдарё, Пахтачи, Нарпай районлари, Каттақўрғон шаҳар партия комитетлари кўргазмали агитация таъсирчанлигини оширишда ибратли тадбирларни амалга оширдилар.

Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишлар ижтимоий ва маънавий фаолиятимизнинг узвий бўлагидир. Бу соҳада партиявий принципиаллик, ҳозиржавоблик бўлиши зарурлигини, ленинизм ғоялари билан қуролланиб, давр билан ҳамоҳанг қадам ташлагандагина кўзланган мақсадга эришиш мумкинлигини партия Марказий Комитетининг ноябрь Пленуми, СССР 60 йиллигига бағишлаб ўтказилган қўшма тантанали мажлис яна бир карра тасдиқлаб берди. Биз партия идеалларини бунёдкор халқимиз онгига сингдириш учун ҳароратли ва жанговар сўз билан ҳормай курашмоғимиз лозим.

Ғ. АШУРОВ,
Самарқанд область партия комитети пропаганда ва агитация бўлими мудирининг ўринбосари.

КАСАБА СОЮЗ ХОДИМЛАРИ УНИВЕРСИТЕТИ

Тошкентда касаба союз ходимлари университети очилди. Ўзбекистон Касаба союзлари раҳбар ходимлари университет тингловчиларидир. «Саноат ишлаб чиқариши, қурилиш ва қишлоқ хўжалиги экономикаси ҳамда ташкил этилиши» ўқув курси программаси икки йилга мўлжалланган. Лекциялардан ташқари меҳнат коллективларида амалий машғулотлар ўтказиш, энг яхши касаба союзлари комитетлари тажрибасини ўрганиш кўзда тутилган.

(ЎзТАГ).

МУСОБАҚА КУНДАЛИГИ

ДАСТЛАБКИ МАРРА

«Голодностепстрой» йўл-қурилиш бошқармасининг илғор автогрейдерчиси Александр Голиков яқинда катта муваффақиятни қўлга киритди. Февраль ойи меҳнат вахтасининг якунида ўз зиммасига олган юксак мажбуриятнинг ярми — шахсий беш йиллик планини муваффақиятли бажарди.

Александр Голиков 1981 йилнинг бошидан бери Мирзачўлда 22,5 километр автомобиль йўли ётқизди. У бир беш йилликда икки беш йиллик планини адо этиш мажбуриятини олган.

Кўпгина йўл қурувчилар унинг тажрибасидан фойдаланиб, меҳнатда янгидан-янги муваффақиятларни қўлга киритмоқдалар.

ИЛҒОРЛАРГА ТЕНГЛАШИБ

Тельман номли Бухоро трикотаж фабрикасининг илғор ишчилари Шарифа Остонова, Маъмура Қудратова, Саломат Мақсудова, Тошбиби Қосимовалар шу кунларда 1984 йил ҳисобига меҳнат қилмоқдалар. Улар бир беш йилликда икки беш йиллик топшириқни бажариш ҳаракатига қўшилишган. Улар ишнинг жадал усулларини мукаммал эгаллаб олиб, ўз меҳнатларини оқилона ташкил этиш туфайли ишда кўпдан-кўп ютуқларни қўлга киритаётирлар.

Ҳозир корхона ишчиларидан 150 дан ортиқ киши графикдан ўзиб ишламоқда.

ЯНГИ НАСОС СТАНЦИЯСИ

Яқинда Пахтаобод районидаги «Коммуна» колхозида янги насос станцияси ишга туширилди. Бу иншоот дарё сувини 70 метр баландликка кўтариб беради. Мазкур объект Андижон ва Наманган бинокорлик материаллари заводларида ясалган конструкциялардан қисқа муддат ичида қурилди.

Эндиликда Андижон областида 150 та ана шундай насос станцияси ишлаб турибди. Шу йил улар орқали пахтазорларга, боғ-роғларга мўл-кўл сув етказиб берилади.

ТОПШИРИҚ БАЖАРИЛДИ

Тошкентдаги тажриба-механика экскаватор ремонти заводи коллективи беш йилликнинг учинчи йили дастлабки икки ойлик топшириқларини барвақт бажарди. Корхона ишчи-хизматчилари бу йил ўз зиммаларига юксак социалистик мажбурият қабул қилиб, йиллик планини 25 декабрда бажаришга, иш вақтининг зое кетиши ҳолларига барҳам беришдан планга қўшимча 300 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга аҳд қилганлар. Шунингдек, завод рационализаторлари ва ихтирочилари йиллик иқтисодий самарадорлиги 37 минг сўмлик 50 та рационализаторлик таклифларини ишлаб чиқаришга жорий этадилар. Суратда: корхонанинг илғор йиғувчи-слесарлар бригадаси аъзолари: (чапдан) А. Авдеев, А. Эрлих, Ю. Бойматов, П. Наурзаков ва В. Кулагин (бригадир) ўртоқлар. Коллектив ҳозир 1984 йилнинг май ойи ҳисобига ишлаяпти.

Р. Шамсиддинов фотоси.
(ЎзТАГ).

ТОШКЕНТНИНГ ИККИ МИНГ ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

ТАРИХНИНГ ЎЧМАС САҲИФАЛАРИ

Бу йил барча совет кишилари Совет Шарқидаги улкан ва гўзал шаҳар, Совет Ўзбекистонининг пойтахти Тошкентнинг 2000 йиллигини нишонлайдилар. Шу сана муносабати билан ЮНЕСКОнинг Париждаги штаб-квартирасида ҳам катта тантаналар ўтказилади.

Тошкент шаҳрининг 2000 йиллик байрами бутун мамлакатимиз халқлари ҳаётидаги катта воқеа. Тошкент тарихи ўзбек халқи босиб ўтган узоқ тарихий тараққиёт йўли, жаҳон маданияти равнақига қўшган улкан ҳиссасининг ёрқин саҳифаларидир. Шу кунларда тошкентликлар бутун мамлакатимиз меҳнаткашлари билан биргаликда ўз она шаҳрининг 2000 йиллик тўйини муносиб кутиб олиш учун тайёргарлик кўрмоқдалар.

Бу ишга Ўзбекистон ССР Фанлар академияси олимлари ҳам ҳисса қўшмоқдалар. Академия институтлари ва илмий лабораторияларида ҳозирги саноат ишлаб чиқаришининг, фан ва техниканинг, шаҳар социал, иқтисодий ва маданий ривожланишининг қатор масалалари юзасидан кенг кўламда илмий изланишлар олиб борилмоқда. Археология, Тарих, Шарқшунослик институтлари, Ўзбекистон ССР халқлари тарихи музейи ходимлари Тошкентнинг ёшини аниқлаш, шаҳар босиб ўтган тарихий йўлнинг ҳар бир босқичини ўрганиш борасида катта илмий-тадқиқот ишлари олиб бордилар.

Шаҳарлар ёшини илмий асослаш, аниқлаш жуда мураккаб вазифадир. Бу ишни қатор илмий проблемалар комплексини ўрганиш асосидагина ҳал этиш мумкин. Шаҳар тарихи, ёши ҳақида муфассал бир хулосага келмоқ учун қадимий қўлёзмаларни ўрганмоқ, археологик қазилмалар ўтказмоқ, узоқ тарихий даврларда давом этган иқтисодий, маданий юксалиш, этник жараёнлар, тил тараққиёти, халқ оғзаки ижоди, географик муҳит ва имкониятларни, қўшни мамлакатлар ва шаҳарларнинг тарихини комплекс ўрганиб чиқмоқ зарур. Бу вазифани фаннинг турли соҳасидаги мутахассислар ҳозирги замон фан ва техникасининг энг янги ютуқларига асосланиб ҳал этиши мумкин.

Республикамиз пойтахти тарихини ўрганиш у жойлашган территориядаги иқлим шароитлари, табиий имкониятлар ва бошқа омилларни ҳам ўрганишни кун тартибига қўйди. Тошкент шаҳри территорияси Чирчиқ дарёси воҳасида бўлиши, тупроқ ва иқлим шароитининг яхшилиги бу ерда чорвачилик билан бирга деҳқончилик маданияти эрамиздан олдинги V асрдаёқ кенг ривожланишига олиб келди. Кўчманчи қабилалар яшаётган ерлар яқин бўлганлиги, улар билан иқтисодий алоқалар жонланиши туфайли ҳунармандчилик ва ниҳоят шаҳар маданияти шаклланиб, юксала борди.

Олимларимиз шаҳар ёшини аниқлашда қадимий ва ўрта аср қўлёзмаларини ўрганишга ҳам жиддий эътибор бердилар. Лекин бу қўлёзмаларда шаҳар тарихини муфассал ва кенг ёритиб берувчи илмий далиллар ниҳоятда кам бўлиб, кичик фактларгина учрайди. Шуниси ҳам борки, республикамизда, бошқа шаҳарлар ва хорижий мамлакатларда сақланаётган Ўрта Осиёнинг қадимий ва ўрта аср тарихига оид кўпгина қўлёзмалар тўла ўрганилган эмас.

Тошкент шаҳри ҳақидаги дастлабки маълумотларни олимлар эрамиздан аввалги Хитой йилномаларига асосланиб аниқладилар. Бу йилномаларда Тошкент воҳаси территорияси «Юни» сўзи билан ифодаланиб, қудратли Қангюй давлатининг таркибий қисми сифатида таърифланади. Юни вилоятининг пойтахти сифатида Юни номли шаҳар тилга олинган. Машҳур тарихчи олим В. В. Бартольд Хитой йилномаларидаги Юни вилояти ҳозирги Тошкент воҳасига тўғри келишини тасдиқлаган эди. Тошкент тарихи бўйича йирик мутахассис, профессор П. Е. Массон эса эрамиздан аввалги I асрда мавжуд бўлган Юни шаҳри ҳозирги Тошкент ўрнида жойлашган эди, деган хулосага келган. Эрамизнинг IV—VI асрларида ёзилган Хитой йилномаларида эса бу шаҳарнинг номи «Чже-ши» ёки «Ши» деб аталиб, у йирик қалъа сифатида тасвирланади. Чже-ши ва Ши сўзлари Тошкентнинг энг қадимги Чоч. Шош номининг хитойча талаффузидан бошқа нарса эмас. Машҳур француз шарқшунос олими Э. Шаваннинг асарлари Тошкент тарихини ўрганишда маълум аҳамиятга эга. У Хитой тилидаги «Чже-ши» ва «Ши» сўзларининг этимологиясини ўрганиб, уларнинг иккиси ҳам тош деган маънони ифодалашини тасдиқлайди.

Машҳур юнон географи ва астрономи Птолемейнинг «География бўйича қўлланма» номли асарида Ўрта Осиёда «Тош қалъа» деб номланган шаҳар мавжудлиги кўрсатилган. Птолемей Ўрта Осиёда бўлмаганлиги учун «Тош қалъа» шаҳрини Помир тоғларида жойлашган деб тасвирлайди. Бу масалага машҳур энциклопедист олим Абу Райҳон Беруний ўз асарларида маълум аниқлик киритган. «Бинкант, — деб кўрсатган эди у, — Аш-Шошнинг пойтахти бўлиб, турк тилида Тош-кант, юнон тилида «Тош қалъа» деб аталади».

IX асрда яшаган машҳур олим Муҳаммад Мусо ал-Хоразмий асарларида ҳам Тошкент ҳақида айрим маълумотлар бор. У Ўтрор шаҳри билан ёнма-ён Шош номли шаҳар мавжудлигини кўрсатади. Тошкент ҳақидаги айрим маълумотларни ўрта асрдаги араб, форс, турк тилларида ёзилган қўлёзмаларда ҳам учратиш мумкин.

Бу қўлёзмаларни ўрганиш шаҳар тарихини ёритиш учун айрим маълумотлар берса ҳам, уни яхлит бир жараён сифатида тасвирлашга имкон бермайди. Шу туфайли олимлар кейинги йилларда Чирчиқ ва Ангрен дарёси водийларида, ҳозирги Тошкент шаҳри территориясида кенг кўламда археологик қазилмалар олиб бордилар. Бу вазифани бажариш мақсадида Археология институтининг Тошкент отряди ташкил этилди ва унга йирик мутахассислар жалб қилинди. Шу нарса қизиқарлики, археологик қазилмаларнинг якунлари қадимги қўлёзмалар берган айрим, тарқоқ маълумотларга зид келмади, балки уларни тасдиқлади, шаҳарнинг қадимги ва ўрта аср тарихи тўғрисидаги тасаввурларимизни янада бойитди.

Дастлабки археологик қазилмалар Тошкент шаҳри территориясидаги Юнусобод Оқтепаси, Мингўрикда, Куганттепада олиб борилди. Лекин бу ерлардан олинган маълумотлар эрамизнинг IV—VIII асрларига оид эди. Айниқса, ҳозирги Сергели райони территориясида жойлашган Чоштепада олиб борилган қазилмалар яхши самара берди. Чоштепа Тошкентнинг энг қадимги номи Чоч ёки Шошнинг ифодасидир. Чоштепани, ҳозирга қадар топилган археологик маълумотларга асосланиб, Тошкент территориясида шаклланган шаҳар маданияти тарихининг дастлабки нуқтаси деб қараш мумкин. Бу шаҳар Жўн ариғи яқинида жойлашган бўлиб, 30 гектардан ортиқ территорияни ишғол қилар эди.

Топилган материаллар Чоштепа эрамиздан аввалги II аср охири ва I асрдаёқ йирик савдо ва ҳунармандчилик маркази бўлганлигини кўрсатади. Шаҳар антик давр услубига хос бўлган икки қатор мудофаа деворлари билан ўралган. Қалъанинг ички тузилиши ҳам бу ерда ўтга сиғинувчиларнинг йирик ибодатхоналари бўлганлигидан дарак беради. Археологик топилмалар орасида Яқин Шарқ, Хитой ва бошқа мамлакатлардан савдогарлар келтирган буюмларни, маҳаллий ҳунармандлар яратган буюмларнинг қолдиқларини ҳам кўриш мумкин. Тошкентнинг 2000 йиллиқ тарихи худди ана шу ердан, яъни эрамиздан олдинги биринчи асрнинг ўрталаридан бошланади. Чоштепадан сўнг шаҳар маданияти ривожланиши ҳозирги Мингўрикка, ундан сўнг Юнусобод Оқтепаси томон силжиб борган.

Шаҳар кўчманчи қабилалар яшаётган территория билан ёнма-ён жойлашгани учун бу ерда тез-тез қонли урушлар бўлиб турди: турли даврларда қалъа ва қасрлар вайрон бўлиб, савдо ва ҳунармандчилик тушкунликка учради. Шунга қарамай, шаҳар иқтисодий алоқалар учун қулай ерда жойлашганлигидан даврлар ўтиши билан яна ўзини тиклаб, юксала борди.

Қазилмалар Тошкентнинг илк ўрта аср маданияти ва иқтисодий ривожланиши тўғрисида ҳам кўпгина янги маълумотлар берди. Ўтган йилнинг декабрь ойида Ўзбекистон археологлари кашфиётлари Москва, Ленинград, Ўрта Осиё республикаларидан келган йирик мутахассислар иштирокида муҳокама қилинди. Улар археологик қазилмалар олиб борилаётган жойларни бориб кўрдилар, барча топилмаларни ҳар томонлама таҳлил қилиб, шаҳар тарихи 2000 йилдан ортиқ эканлигини тасдиқладилар.

Олимларимиз олиб борган тадқиқот ишлари Тошкент воҳаси ўзбек халқининг шаклланишида катта роль ўйнаган регионлардан бири эканини кўрсатмоқда. Эрамизнинг I—III асрларида бу ерда сўғд тилининг турли шеваларида сўзлашувчи қабилалар ва туркий қабилалар яшаган. Ўша даврларда асосий тил сифатида сўғд тили қўлланилган. Маҳаллий сўғд қабилалари билан турк қабилаларининг бирлашиши натижасида туркий тил бутун воҳада асосий тил бўлиб қолди.

Х асрга келиб, Тошкент савдо ва ҳунармандчилик ниҳоятда ривожланган шаҳарга, йирик маданият марказига айланди. Чингизхон ҳужумидан кейин шаҳар яна вайрон қилинди. XIV—XV асрларда эса шаҳар кўчманчилар билан чегарада жойлашган қалъага айланди. Тошкентнинг ўрта аср тарихига оид материаллар ниҳоятда кам, борлари ҳам етарли ўрганилган эмас. Шу туфайли олимларимиз ҳозирга қадар шаҳар тарихининг бу даврига оид йирик ва муфассал асарлар яратиб бера олганларича йўқ.

Шаҳар тарихидаги янги давр Ўрта Осиё Россияга қўшиб олингандан кейин бошланди. Бу даврда Тошкент Туркистондаги йирик маъмурий ва маданий марказга айланди. Оренбург, Красноводск темир йўли қурилиши унинг ўлка иқтисодий ҳаётида тутган ўрнини яна ҳам кучайтирди. Тошкентда дастлабки саноат корхоналарининг ташкил топиши маҳаллий пролетариат шаклланишига, шаҳар ўлкадаги сиёсий курашларнинг марказига айланишига олиб келди. Республикамиз олимлари бу масалага ҳам катта эътибор бериб, Туркистоннинг Россияга қўшиб олиниши моҳияти, унинг иқтисодий-сиёсий ва маданий оқибатларини ёритишга қаратилган мукаммал асарлар устида иш олиб бормоқдалар. Тошкент пролетариатининг ўлкада революцион жараён шаклланишида ўйнаган роли, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг ғалаба қилиши, Тошкент меҳнаткашларининг Гражданлар уруши, социалистик қурилиш, Улуғ Ватан уруши йилларида кўрсатган жасорати жамиятшунос олимларимиз олиб бораётган илмий-тадқиқот ишларида катта ўрин олмоқда. Бу масалалар тарихчи ва археолог олимлар томонидан тайёрланилаётган уч томдан иборат «Тошкент тарихи» номли асарда мукаммал ёритилади.

Улкан байрам арафасида «Фан» нашриёти К. Ф. Буряковнинг «Тошкент воҳасида шаҳар маданияти ривожланишининг генезиси ва босқичлари», М. И. Филановичнинг «Тошкент» (шаҳар ва шаҳар маданияти шаклланиши ва ривожланиши) асарларини чоп этади. Булардан ташқари Ғ. Рашидов ва бошқаларнинг Тошкент аҳолиси, маданияти, иқтисодий ҳаёти юксалишининг турли даврларини ёритувчи брошюралари ҳам нашр этилади.

Олимларимиз томонидан шаҳар юбилейига тайёрланаётган яна бир йирик асар — «Тошкент ривожланган социализм даврида» номли коллектив монографиядир. «Фан» нашриёти юбилейга атаб «Тошкентга 2000 йил тўлди» деган фотоальбом ҳам нашр этади. Ҳ. Сулаймонов номидаги Қўлёзмалар институти коллективи тошкентлик шоир Кулфатнинг шу вақтга қадар номаълум бўлган шеърий девонини нашрга тайёрламоқда. Шаҳар тарихи ва Тошкентнинг ҳозирги даврда ўйнаётган ролини оммавий ахборот воситаларида кенг ёритиш режалаштирилган.

Юбилей йилида илмий муассасаларимизда Тошкент тарихи ва ҳозирги тараққиётнинг конкрет масалаларига бағишланган илмий конференциялар ўтказилади. Юбилей кунларида эса СССР Фанлар академияси ва Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Тошкентнинг 2000 йиллигига бағишланган қўшма сессиясини ўтказиш мўлжалланмоқда. Ўзбекистон ССР халқлари тарихи музейида бу санага бағишланган виставка ташкил этилади.

Тошкент шаҳрининг 2000 йиллик байрамини кенг нишонлаш мамлакатимиз халқлари ўртасидаги дўстликни янада мустаҳкамлаш, ёшларни интернационализм ва ватанпарварлик руҳида тарбиялаш ишида муҳим роль ўйнайди.

Э. ЮСУПОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси вице-президенти.

МИНИСТР ҚАБУЛ ҚИЛИНДИ

28 февраль куни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико Деҳлига кета туриб, Москвага келган Мали Республикаси ташқи ишлар ва халқаро ҳамкорлик министри Алнун Блондэн Бейни қабул қилди. А. Б. Бей Деҳлида қўшилмаган мамлакатлар давлат ва ҳукумат бошлиқларининг конференциясида иштирок этади.

Дўстона суҳбат чоғида А. А. Громико тинчлик ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш, жаҳон термоядро фалокатининг олдини олиш ишида қўшилмаслик ҳаракатининг ролига юксак баҳо берди. Мустамлакачилик зулмидан халос бўлган ҳамда ўзининг мустақиллигини қаттиқ туриб ҳимоя қилаётган давлатлар ва халқлар билан бирдамлик совет ташқи сиёсатининг энг асосий принципларидан бири бўлганлиги ва шундай бўлиб қолаётганлиги таъкидланди. А. Б. Бей ривожланаётган мамлакатларнинг ўз миллий мустақиллиги ва суверенитетини мустаҳкамлаш йўлидаги курашини муттасил ва изчиллик билан қўллаб-қувватлаётганлиги учун Совет Иттифоқига миннатдорчилик билдирди.

Суҳбатда икки томонлама Совет-Мали муносабатларига доир масалалар ҳам тилга олинди.

(ТАСС).

ИШЛАБ ЧИҚАРИШ САМАРАДОРЛИГИ ОШИРИЛСИН

СССР Министрлар Совети Президиумининг агросаноат комплекси масалалари билан шуғулланувчи комиссиясининг 28 февралда бўлиб ўтган мажлисида СССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги, СССР Молия министрлиги, СССР Нарх давлат комитетининг, айрим республика министрликлари ва идораларининг қишлоқ хўжалик маҳсулотига харид нархларини алоҳида-алоҳида белгилаш ҳамда паст рентабелли ва зарар кўрадиган колхоз ва совхозлар учун устама нархлар жорий этишга оид ишлар тўғрисидаги докладлари тингланди.

Баъзи республикалар, ўлкалар, областлар ва районларда бу ишда жиддий нуқсонлар мавжудлигига эътибор жалб этилди.

СССР мелиорация ва сув хўжалиги министри Н. Ф. Васильев билан СССР қишлоқ хўжалиги министри В. К. Месяц мелиорациялаштирилган ерларда қишлоқ хўжалик маҳсулоти етиштиришни кўпайтириш, шунингдек суғориш системаларини реконструкция қилишни жадаллаштириш юзасидан СССР Озиқ-овқат программасида кўзда тутилган топшириқларнинг бажарилиши билан боғлиқ тадбирлар тўғрисида ахборот бердилар.

Мажлисда Умумиттифоқ фондига гўшт ва сут маҳсулотлари етказиб бериш плани қандай бажарилаётганлиги муҳокама қилинди.

Агросаноат комплекси тармоқларида автоматлаштириш, ўлчов техникаси ва автомат бошқариш системалари воситаларини жорий этишни жадаллаштиришга оид масала ҳам кўриб чиқилди.

(ТАСС).

МАЖБУРИЯТЛАРИНГИЗНИ ҚАНДАЙ БАЖАРЯПСИЗ

ДАДИЛ ҚАДАМ

«Пландан ташқари 500 минг сўмлик маҳсулот реализация қиламиз, қўшимча икки мингта эркаклар, уч мингта хотин-қизлар ва мингта болалар пальтолари тикиб чиқарамиз».

(Тошкентдаги «Қизил тонг» бирлашмаси коллективининг 1983 йилги мажбуриятларидан).

Тошкентдаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Қизил тонг» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасида зарбдор йилнинг илк ойи топшириқлари муваффақиятли адо этилди. Корхона январь ойида 7 миллион 950 минг сўмлик ўрнига 8 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилди.

Хўш, товар маҳсулот ишлаб чиқариш суръати қай даражада? Январь ойида белгиланган 7.900 минг сўмлик ўрнига 7.940 минг сўмлик пальтолар тикиб чиқарилди. Ишлаб чиқариш суръати ўтган йилнинг шу ойига нисбатан 1,7 процент ортди.

Январда сифатли маҳсулот тайёрлашга эътибор кучайганлиги диққатга сазовор 4.667 минг сўмлик кийим давлат Сифат белгиси билан ишлаб чиқарилди. Корхона умумий маҳсулоти ҳажмида Сифат белгиси билан тайёрланаётган маҳсулот салмоғи 58,9 процентга етди.

— Ишлаб чиқариш интизоми мустаҳкамланаётганлиги меҳнат унумдорлигини ошириб боришга катта имкониятлар очиб бераётгани ҳеч кимга сир эмас, — дейди 4-тикув цехининг илғор ишчиси К. Алимбекова. У ўтган ой топшириқларини 263 процент бажарган бўлса, сменадоши М. Ғуломова — 223, М. Володина эса 226 процент адо этди.

Вақтдан унумли фойдаланаётган ишчилар, коллективлар сафи кенгайиб бормоқда. Бирлашма маъмурияти, партия, касаба союз ташкилоти меҳнат ва технология интизомини мустаҳкамлаш борасида ишлаб чиққан тадбирлар муваффақиятли амалга оширилмоқда. Илғор иш усулларига амал қилган коллективлар ҳам кўпайиб бормоқда. Корхонадаги мавжуд 37 бригаданинг 33 таси бригада усулида ишламоқда. Ҳамма цехлар планларини зиёда бажардилар. План топшириқларини 107 процент бажарган 6-тикув цехи, 105,4 процент адо этган тайёрлов цехи коллективлари мусобақа ғолиби бўлдилар. Бирлашма бўйича 896 квадрат метр газлама, 6 минг киловатт-соат электр энергияси иқтисод қилинди.

Январда ўн олтита янги модел ўзлаштирилди, 10 та пальто модели давлат Сифат белгисига тақдим қилинди. Тўрт моделдаги пальто «Янгилик» индекси билан чиқарила бошланди. Бу вақт мобайнида жорий этилган тўртта рационализаторлик таклифи 12,3 минг сўм иқтисодий самара беради.

Корхонада тежамкорлик борасида фойдаланилмаётган резервлар анчагина. Январь ойи натижалари ўтган йилнинг шу ойидагига таққосланса, янада кўпроқ хом ашё ва ресурслар тежаш мумкинлиги аён бўлади.

Тикувчилар корхонаси коллективида партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил ноябрь Пленуми қарорларини амалга ошириш учун социалистик мусобақа тобора кенг қулоч ёймоқда. Бирлашма маъмурияти ва жамоат ташкилотлари ишчиларининг меҳнат кунидан унумли фойдаланиши, уларни ортиқча ташвишлардан халос этиш учун муҳим тадбирий чораларни амалга оширмоқдалар.

«Қизил тонг»чилар коллективи юксак социалистик мажбуриятларни бажариш учун февраль ойида ҳам комил ишонч ва ғайрат билан меҳнат қилдилар.

Р. РАУПОВ.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети IX пленуми қарорлари — ҳаётга!

ХОРАЗМ ОБЛАСТИ

ЯНГИ РЕЗЕРВЛАР АСОСИДА

Областда ўтган йили ҳар бош сигирдан ўртача 2606 килограммдан сут олинди. Сут соғиш 1983 йилда 2780 килограммга етади. Беш йилликнинг сўнгги босқичида эса 3000 килограммга етказилади. Барча хўжаликларда сигирлар сони, улардан олинаётган сут ҳозирданоқ кескин кўпайтирилаётир. Илғор хўжаликлар гўшт, сут, тухум тайёрлаш биринчи квартал планини муддатидан илгари бажардилар.

Гўштни кўпайтириш учун биринчи навбатда қорамоллар, чўчқалар, қўй-эчкилар сонини ошириш, маҳсулдорлигини кўтариш керак. Хоразмлик чорвадорлар шундай режаларни аниқ белгилаб олдилар ва амалга оширмоқдалар. 1983 йилда қорамоллар сони 291 минг бошни ташкил этади. Шундан кейинги йилларда ҳам туёқ сони кўпайтирила боради ва беш йилликнинг якунловчи йилида 303 минг бошга етказилади.

Ёки бошқа бир рақамга кўз ташлайлик. Беш йиллик охирида ҳамма категориядаги хўжаликларда чўчқалар сонини 21 минг бошга етказиш чоралари кўрилаётир. Айни кезда қўй-эчкилар сони ҳам шу муддатга борганда 140 минг бош бўлади. Гап шундаки, область партия ва совет ташкилотлари, қишлоқ хўжалик органлари чорва моллар туёқ сонини кўпайтириш билан бир қаторда маҳсулотлар миқдорини ошириш, сорти ва сифатини яхшилашга алоҳида эътибор бераётирлар. Ҳар бош қорамолнинг тирик вазнини 420 килограммдан ошириб гўштга топшириш қоида қилиб қўйилди. Шунингдек, чўчқалар, қўй-эчкилар, паррандалар ҳам юқори семизликка етказилгач, тайёрлов ташкилотларига топширилади.

Чорва моллар ва паррандалар озуқа базасини мустаҳкамлашга ҳамиша катта аҳамият бериб келинди, ҳозир ҳам шундай қилинаётир. Беш йилликнинг қолган йилларида дағал хашакнинг ўзидан 280, 300 ва 320 минг тонна тайёрланади. Беда, маккажўхори, оралиқ экинлар ҳосилдорлигини кўтариш чоралари кўрилмоқда. Ана шундай имкониятларга таянган область паррандабоқарлари паррандалар сонини 1983 йилда 1 миллион 600 мингтага, 1984 йилда 1 миллион 900 мингтага, 1985 йилда 2 миллион 300 мингтага етказиш, шундай қилиб, тухум ва парҳез гўштни кўпайтириш учун қизғин кураш олиб бормоқдалар.

Область партия комитети Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг IX пленуми қарорини ҳар бир меҳнаткаш, хусусан чорвадорнинг онгига сингдириш чораларини кўрмоқда. Шу асосда янги резервлар қидириб топилиб, ишга туширилаётир. Социалистик мусобақа бутун чоралар билан кучайтириляпти. Коллективлар орасида меҳнат интизоми мустаҳкамланаётир. Қабул қилинган мажбуриятларнинг ижроси мунтазам текшириб борилмоқда.

Пахтачиликда республикамизда донг таратиб келаётган машъал Хоразм областининг меҳнаткашлари партия ташкилотлари раҳбарлигида чорвачиликни пахтачилик даражасига кўтарадилар. Бу уларнинг Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети IX пленуми қарорига амалий иш билан берган жавоби бўлади.

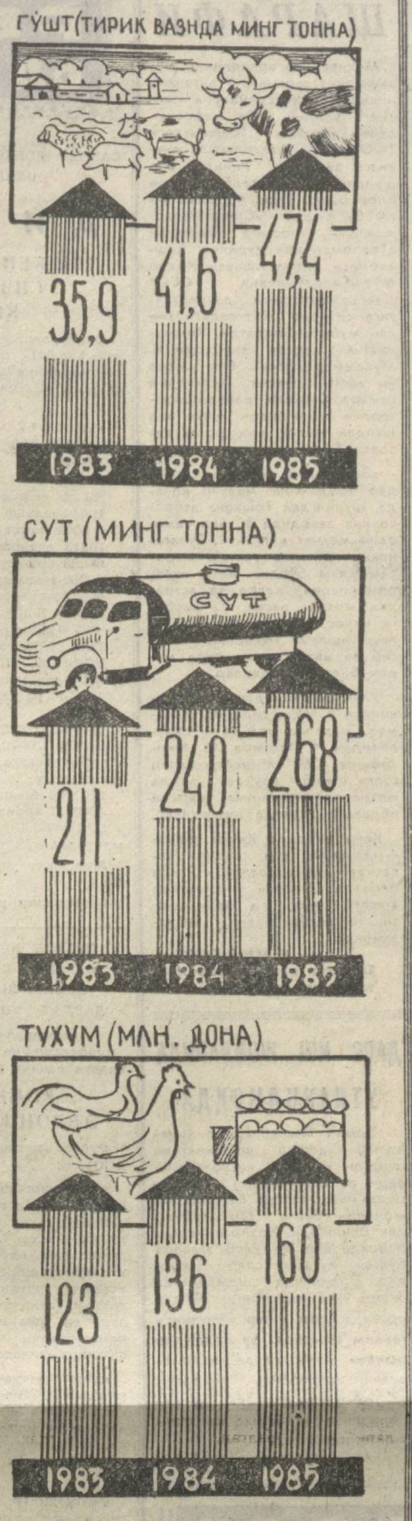

Хоразм областида чорвачилик маҳсулотлари етиштириш мазкур диаграммаларда кўрсатилган тарзда кўпаяди.

СССР ОЗИҚ-ОВҚАТ ПРОГРАММАСИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

ИККИ ТАРМОҚ БИРЛИГИ

Ўтган йили давлатга 11 минг тонна сабзавот маҳсулотлари топшириб, план ва социалистик мажбуриятимизни шараф билан бажардик. Шунингдек, чорвачиликни ривожлантириш, маҳсулотлар тайёрлаш ва давлатга сотиш юзасидан белгиланган топшириқларни ҳам барча турлари, миқдор ва сифат кўрсаткичлари бўйича муваффақиятли адо этдик. Масаланинг муҳим томони шундаки, ўн биринчи беш йилликнинг ўзаги ҳисобланган 1983 йилда сабзавот, картошка ва чорва маҳсулотларини янада кўпайтиришга мустаҳкам замин яратдик.

Хўжалигимизнинг ер майдони унча катта эмас, 600 гектар ерда деҳқончилик қиламиз. Экинзорларни кенгайтириш имкониятига эга эмасмиз. Демак, асосий эътиборни ҳосилдорликни оширишга қаратмоғимиз керак. Амалда шундай қиляпмиз.

Колхозимиз бўйича карамнинг ҳар гектаридан 60 тоннадан, помидорнинг гектаридан 40 тоннадан ошириб хирмон кўтариш одат тусига кирди. Жура Раҳбаров, Олтмиш Ўрозов, Тоҳир Ҳожиев ўртоқлар бошчилик қилаётган бригадаларда ҳосилдорлик янада юқори бўлаётир. Бу аввалги йиллардаги кўрсаткичларга нисбатан кескин ўзгариш қилинаётганини исботловчи фактлардир. Лекин ҳосилдорликни кўтаришда ҳали фойдаланилмай ётган кўпгина резервлар ҳам борки, уларни тезроқ қидириб топмоғимиз, маҳсулотларни янада кўпайтириш манфаатларига хизмат қилдирмоғимиз керак.

Бир мисол келтираман. Ж. Раҳбаров бошлиқ бригада аъзолари 43 гектар ерда деҳқончилик қилиб, тайёрлов пунктига 1200 тонна сабзавот маҳсулотлари ва картошка топширдилар. Ҳосилдорликда барча бригадаларимизни ана шу бригада эришган даражага кўтарсак, қўшимча минг-минг тонналаб маҳсулот тайёрлашимиз мумкин ва лозим. Демоқчимизки, ҳамма жойда ҳосилдорликни кескин ошириш учун курашмоғимиз, бу борада деҳқончиликнинг беш омили — ер, сув, ўғитлардан оқилона фойдаланмоғимиз, ирригация-мелиорация ишларини яхшиламоғимиз, колхоз-совхоз ишлаб чиқаришига комплекс механизациями янада кўпроқ жорий этмоғимиз керак.

Картошкачиликка катта эътибор беriляпти. Чунки, меҳнаткашларнинг картошкага бўлган талаби, айниқса, ортиб боряпти. Биз ҳар йили тайёрлов пунктига 2500 тонна, ундан ҳам кўпроқ юқори сортли картошка топширяпмиз. Колхозчиларимизнинг ички эҳтиёжларини ҳам тўла қондиряпмиз. Лекин картошкачиликда ҳали кўп иш қилмоғимиз зарур. Эртаги картошка билан бир қаторда кечки экинлар ҳосилдорлигини ошириш чораларини кўрмоғимиз зарур.

1983 йилда колхозимиз деҳқонлари давлатга 12.000 тонна сабзавот етказиб беришлари керак. Бундай дейишимга асос бор. Ерларни ўтган йили кузда ўғитлаб, чуқур шудгорлаб қўйганмиз. Ҳар гектар ер ҳисобига 80—90 тоннадан органик ўғит солинганлиги ҳосилдорликни кўтаришнинг муҳим омили бўлади, албатта. Экинлар парвариши даврида қатор ораларига солиш учун яна 30 минг тонна органик ўғит жамғариб қўйдик. Биз етиштирган картошканинг ширали ва сифатли бўлиши, узоқ муддат сақланиши учун асосий омил ҳам ана шу.

Эртаги экинлар экишни ҳар йилдагидан ҳам эртароқ бошладик. Бир ҳафтада 100 гектар майдонга карам экдик. Унинг ҳар гектаридан 60 тоннадан эртаги ҳосил олиб, давлатга 6 минг тонна маҳсулот сотиш ниятидамиз. Бу, ўтган йилдагидан деярли икки марта кўп, демакдир. Айни кезда 40 гектар ерга эртаги пиёз, 10 гектар майдонга сабзи, 20 гектар ерга редиска экилган. Тошкент шаҳрининг аҳолисига эртаги сабзавот маҳсулотларини ҳар қачонгидан барвақтроқ ва кўпроқ етказиб бериш чораларини кўрмоқдамиз.

Маълумки, помидор серистеъмол озиқ-овқат маҳсулотларидан биридир. Бу йил 100 гектар майдонда помидор етиштирамиз. Гектаридан камида 40 тоннадан ҳосил оламиз. Олтмиш Ўрозов, Тоҳир Ҳожиевлар бошчилик қилаётган бригадаларнинг аъзолари бундан ҳам юқорироқ ҳосил учун курашмоқдалар.

Кези келганда сабзавоткорларни ташвишга соладиган бир муҳим масалага тўхталиб ўтмоқчиман. Ҳар йили помидор ва карам йиғимтерими кезларида яшик ва ҳатто мих етишмасдан катта қийинчиликларга дуч келамиз. Транспорт камлиги оқибатида тайёрланган маҳсулотлар ҳафталаб далаларда қолиб кетади. Юборган маҳсулотларимизни консерва заводлари вақтида қабул қилиб олмайди, транспорт воситалари навбат кутиб, узоқ вақт бекор туриб қолади. Дахлдор ташкилотларнинг раҳбарлари ана шундай ва шунга ўхшаш камчиликларни такрорламаслик чораларини кўрадилар, деган умиддамиз.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «Республикада картошкачиликни янада ривожлантириш тадбирлари тўғрисида»ги қарори барча хўжаликлар қатори колхозимиз меҳнат аҳли учун ҳам жанговар программа бўлди. Шу асосда 100 гектар майдонга эртаги картошка экилди. Гектаридан 22 тоннадан ҳосил олиш режалаштирилди. Бунга ҳалол меҳнат билан сўзсиз эришамиз. Айни кезда 60 гектар майдонда кечки картошка етиштириш чораларини кўрмоқдамиз. Бир сўз билан айтганда, бу йил шаҳар меҳнаткашларига 3000 тонна картошка етказиб берамиз. Бу ўтган йилдагидан 500 тонна кўп, демакдир. Картошка ҳосилдорлигини оширишда Қаюм Муталов, Неъмат Орипов, Акром Маҳкамов, Раҳмат Турғунов сингарилар карвонбошилик қилмоқдалар.

Хўжалигимиз экономикасида чорвачилик салмоқли ўрин тутади. Аҳолини гўшт, сут, тухум ва бошқа маҳсулотлар билан узлуксиз таъминлашга қўлимиздан келганча ҳисса қўшиб келяпмиз. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети IX пленуми қарори асосида чорвачиликни янада ривожлантириш, маҳсулотларни кўпайтиришнинг улкан марраларини аниқ белгилаб олдик. Ҳозир 320 бош сигирга, шу жумладан 280 бош соғин сигирга эгамиз. Ўтган йили ҳар бош сигирдан 4570 килограммдан сут соғиб олинди. Бу йил камида 1400 тонна сут тайёрланади.

Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, Тожи Мирзаева, Муборак Шонсаева, София Бешева каби ферма ходимларимиз ўзларига бириктилган ҳар бош сигирдан 5500—6000 килограммдан сут соғиб олиб, социалистик мусобақада пешқадамлик қилмоқдалар. Гўшт тайёрлаш кескин кўпайтирилади. Бўрдоқичиликни янада яхшилаш тадбирларини кўраётирмиз. 400 бош сигирга мўлжалланган чорва комплексини қуряпмиз.

Колхоз правлениеси ва партия комитети чорвадорлар орасида меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, ташаббускорликни кучайтиришга алоҳида аҳамият бераётир. Ишлаб чиқаришнинг барча участкаларида коммунистларнинг авангардлик роли таъминланаётир. Социалистик мусобақа бутун чоралар билан кучайтирилмоқда, унинг ошкоралиги биринчи ўринга қўйилмоқда.

Колхозимиз меҳнат аҳли икки тармоқ — сабзавотчилик ва чорвачилик тармоқлари бирлигини мустаҳкамлаб, маҳсулотлар етиштиришни янада кўпайтиравердилар, беш йиллик план топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақани янада кучайтиравердилар.

Р. АКБАРОВ,
Тошкент районидаги Карл Маркс номли колхоз раиси.

СОҲИБКОРЛАР АҲДИ

● ЎЗБЕКИСТОН. Райондаги «Ўзбекистон» боғдорчилик-узумчилик совхозининг фидокор коллективи ўн биринчи беш йилликнинг учинчи йили учун юксак социалистик мажбуриятлар қабул қилди. Бу йил токзорларда 1000 тонна сершира узум, боғларда 1000 тонна мева етиштирилади, унинг катта қисми юқори сорт ва сифат билан тайёрлов ташкилотларига топширилади.

Қосимжон Сайдалиев, Кувватали Расулов, Олимжон Толиповлар бошчилик қилаётган бригадаларнинг миришкор боғбон-соҳибкорлари кунлик баҳорги ишлар топшириқларини ортиғи билан адо этмоқдалар. Хўжалик бўйича 406 гектар майдондаги мевали дарахтларга шакл бериб бўлинди. 404 гектар ердаги ток поялари ишкомларга кўтариб қўйилди. Мевазорлар ҳам, токзорлар ҳам органик ўғитлар билан ўғитланяпти. Қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши чоралар қўлланиляпти. Мева, хусусан қуруқ мева, узум етиштиришни бултургидан анча кўпайтириш мажбурияти қабул қилинди.

Р. РАҲМАТУЛЛАЕВ.

● ЧОРТОҚ. Ҳамид Олимжон номли совхозда чоғроқ лимонария ташкил қилинган эди. Агротехника қоидалари асосида парваришланаётган ўсимлик тез ҳосилга кириб, мева бера бошлади. Тажрибали боғбон Абдураҳмон Жалолов дастлабки 3500 дона лимонни териб олиб, давлат қабул пунктига жўнатди. Лимонарини икки гектарга кенгайтириш тадбирлари амалга оширилмоқда.

А. ОРТИҚОВ.

ХУШХАБАРЛАР

МЕҲНАТ БАҲОРИ БОШЛАНДИ

● САМАРҚАНД. Райондаги Энгельс номли колхозда сабзавотчилик, боғдорчилик-узумчилик йилдан-йилга ривожлантирилмоқда. Ҳосилдорликни ошириш ҳисобига катта хирмон кўтарилмоқда. Маҳсулотлар тайёрлаш, давлатга сотиш планлари ва социалистик мажбуриятлар шараф билан бажарилмоқда. Колхоз меҳнат аҳли ўн биринчи беш йиллик план топшириқларини муддатидан илгари бажаришни шарафли бурч деб билмоқда.

Шу йилнинг ўзидагина экин майдонларининг ҳар гектаридан 450 центнердан сабзавот хирмони кўтаришга, ўтган йилдагидан 20—25 процент кўп маҳсулотлар сотишга аҳд қилинди. Кейинги ўн йил мобайнида хўжалик барча турдаги маҳсулотлар тайёрлаш топшириқларини ортиғи билан бажариб келмоқда.

Колхозда намунали теплица хўжалиги ташкил қилинди. Бу ерда йилнинг тўрт фаслида ҳам қизғин иш олиб борилади. Сараланган уруғлиқ тайёрланади, ҳосилдорликни ошириш билан боғлиқ тажрибалар ўтказилади. Қиш ва баҳор ойларида бодринг, помидор, турли хил кўкатлар етиштирилади. Колхоз қиш фаслининг ўзида Тошкент ва Самарқанд шаҳарлари аҳолисига ана шундай маҳсулотлардан 320 тонна жўнатди. Шу кунларда боғлар, токзорларда дала ишлари кучайтирилиб, мўл ҳосилга пухта замин яратиляпти.

Б. ИМОМОВ.

● ОҲАНГАРОН. Райондаги «Оҳангарон» совхози сабзавоткорлари экинлардан мўл ҳосил етиштириш мақсадида эртаги карам экишни оммавий равишда бошлаб юбордилар. Дарҳон Қўчқоров бошлиқ бригада хўжаликда биринчи бўлиб эртаги карам экиш планини бажарди. Бошқа бригадаларда ҳам мўл ҳосилга яхши пойдевор қўйилмоқда. Айни кезда плёнка остида барқ уриб ўсаётган сабзавот экинлари парвариши авж олдириляпти. Миришкор деҳқонлар бу йил сабзавот экинлари ҳосилини ўтган йилдагидан 20 кун олдин етиштириш ниятидадирлар.

О. ХУШНАЗАРОВ.

● ТОШКЕНТ. «Тошкент» совхози райондаги кўп тармоқли хўжаликлардан бири. Хўжалик ўзининг икки гектар майдонини эгаллаган парник-теплица хўжалигига эга. Далаларга ўтказиладиган карам, бодринг, помидор ва бошқа экинларнинг кўчатлари асосан шу ерда етиштирилади ва тайёрланади. Бу йил ўтган йилдагига қараганда тенгма-тенг кўп кўчатлар тайёрлаш кўзда тутилмоқда. Ишчилардан Ё. Лайлов, У. Раззоқова, У. Каримовалар кунлик топшириқни икки ҳиссага етказиб адо этмоқдалар. Бригадаларга фақат аъло нав кўчатлар етказиб берилади.

Т. ДУСОНОВ.

ПЛАНЕТАНИНГ БИР КУНИ

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

● СОЦИАЛ ПРОГРАММА МУВАФФАҚИЯТЛИ ҲАЛ ЭТИЛМОҚДА

СОФИЯ. Павликени шаҳридаги С. Энева номли маҳсулот ўраш материаллари комбинатининг кенг социал программаси бажарилиши туфайли корхонада кадрлар қўнимсизлиги тугатилди ва бошқа проблемалар ҳам ҳал этилди. Ўтган йилнинг ўзида бу мақсадларга 70 минг левдан кўпроқ маблағ сарфланди. Комбинат территориясида поликлиника очилди, универсал озиқ-овқат магазини қурила бошланди. Ишчилар ўзларига зарур молларни бу ерда осонгина сотиб оладиган бўладилар. Комбинатнинг иккита дам олиш уйида дам олишни хоҳловчи ҳар бир киши имтиёзли йўлланмалар билан таъминланади. Яхшигина ривожлантирилган ёрдамчи хўжалик ошхонадаги таомлар ҳақини 40 процент камайтириш имконини берди, комбинатда 10 йилдан ортиқ пайтдан бери ишлаб келаётган ишчилар эса бепул нонушта қиладилар. Шу беш йилликнинг охиригача коллектив 70 тадан кўпроқ янги квартира олади.

● ЭҲМДА ИШЛАШ УЧУН

ПРАГА. Чехословакиянинг Пардубице шаҳрида ЭҲМда ишловчи мутахассислар тайёрлаш маркази барпо этилди. Шарқий Чехия областидаги ўттизта энг катта корхонанинг инженер-техник ходимлари бу ерда зарур билимларни оладилар. Улар информацияни юксак тезлик билан ишлаб беришлари, программалашнинг янада мукаммал усуллари билан ажралиб турувчи замонавий компьютерларда ишлашлари лозим. Беш йиллик мобайнида республиканинг энг асосий индустриал районларида 50 та мана шундай марказ очилади.

Электроникани халқ хўжалигига кенг жорий этиш металлургия, машинасозликдаги ва саноатнинг бошқа тармоқларидаги ишлаб чиқариш жараёнларини автоматлаштиришни анча кенгайтириш имконини беради. Бунинг учун яқин йилларда мамлакат экономикасида электрон-ҳисоблаш машиналарида ишлайдиган 40—110 минг юқори малакали мутахассис керак бўлади.

● БЕШ ЙИЛЛИКНИ БАРВАҚТ БАЖАРАМИЗ

УЛАН-БАТОР. Ўтган йилнинг якунларига кўра, ўрта мактабларни ва ихтисослаштирилган ҳунар-техника билим юртларини битириб чиққан бир гуруҳ илғор қишлоқ меҳнаткашларига «МХРнинг ёш чорвадор-рекордчиси» деган фахрий ном берилди. Улар ёш молларни боқиб ўстиришда, жамоат подасининг маҳсулдорлигини оширишда жуда яхши натижаларга эришиб, 1982 йилги социалистик мусобақада ғолиб чиқдилар.

«Еттинчи беш йилликни муддатидан етти ой аввал бажарамиз» шиори остида Монголиянинг ёш меҳнаткашлари ўртасида ҳозирги беш йиллик план топшириқларини муддатидан илгари тўла ва ошириб бажариш ҳаракати авж олиб кетди. Меҳнатдаги кўпгина янгиликларнинг ташаббускорлари бўлган ёш азаматлар Монголия Халқ революцион партиясининг иқтисодий сиёсатини амалга оширишга, мамлакат коммунистларининг XVIII съезди қарорларини рўёбга чиқаришга салмоқли ҳисса қўшмоқдалар.

● МУВАФФАҚИЯТ ЙЎЛИ

ГАВАНА. Ўтган йил Куба қишлоқ хўжалиги ходимлари учун энг муваффақиятли йил бўлди. Улар умуман ишлаб чиқариш топшириқларини ошириб бажардилар, бу эса аҳолини озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашни анча яхшилашга ва меҳнаткашларнинг фаровонлигини оширишга имкон берди. Куба Компартияси Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Куба меҳнаткашлари касаба союзи марказининг бош секретари Роберто Вейга Куба қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги ходимлари миллий касаба союзининг бу ерда бўлиб ўтган пленумида шу гапни айтди. Қишлоқ хўжалик маҳсулоти етиштириш 4 процент ортди, меҳнат унумдорлиги эса 11 процент кўпайди, деди у.

Куба шоликорлари айниқса катта муваффақиятларга эришдилар. Цитрусчилар ва чорвадорлар яхши меҳнат қилдилар.

(ТАСС).

ХАБАРЛАР ОҚИМИДАН

АФҒОНИСТОНЛИК БОСМАЧИЛАР ПОКИСТОНДАН ЧИҚАРИБ ЮБОРИЛСИН!

● КОБУЛ. Покистон халқ партияси раҳбарларидан бири Ғулом Мустафо Жатой Покистоннинг Афғонистонга қарши эълон қилинмаган урушда иштирок этишга дарҳол чек қўйилишини ва афғонистонлик босмачилар Покистон территориясидан чиқариб юборилишини талаб қилди, деб хабар беради Бахтар агентлиги.

ФАЛАСТИН ҚАРШИЛИК ҲАРАКАТИНИНГ ҚАТЪИЙ ҚАРОРИ

● БАЙРУТ. Фаластин миллий кенгашининг Жазоир пойтахтида бўлиб ўтган 16-сессияси Фаластин революциясининг ривожланиш йўлида муҳим босқич бўлди, деди Фаластин озодлик ташкилоти ижроия комитетининг раиси Я. Арафат Ливанда чиқадиган «Кулли ал-Араб» ҳафталик газетасининг мухбири билан суҳбатда.

МИНИСТР ТАШВИШГА ТУШМОҚДА

● ВЕНА. Европа бозорида Америка монополиялари мавқеининг мустаҳкамланаётганлиги Австрия қишлоқ хўжалиги учун салбий оқибатларга олиб келади, деди мамлакат қишлоқ ва ўрмон хўжалиги министри Г. Хайден Европа иқтисодий ҳамжамияти вакиллари билан Венада бўлиб ўтган музокараларда. АҚШнинг Ғарбий Европа бозорларини қўлга олиш тўғрисидаги дўқ-пўписалари рўёбга чиққан тақдирда, деб таъкидлади у, бу ҳол Альп республикасининг савдо балансида камоматнинг яна 2,5 миллион шиллинг кўпайишига олиб келади ва австриялик деҳқонлар аҳволига салбий таъсир кўрсатади.

ЖАҲОН ХАЛҚЛАРИГА ҚИЛИНГАН ДАҒДАҒА

● ПХЕНЬЯН. «Нодон Синмун» газетаси Вашингтон эълон қилган демократия ва ошкора дипломатия «программаси»ни бутун дунё халқларига қилинган дағдаға деб атади. АҚШ бошқа мамлакатларга америкача тартибларни тиқиштиришга ошкора уриниб, суверен давлатларнинг ички ишларига қўпол равишда аралашмоқда.

ПРЕЗИДЕНТ ҚАЙТА САЙЛАНДИ

● ДАКАР. Сенегал Республикасининг президенти А. Диуф якшанба куни бу ерда бўлиб ўтган президент сайлови натижасида давлат бошлиғи лавозимига қайта сайланди.

(ТАСС, 1 март).

ОДИЛОНА ЖАЗО

РИМ. Турин суди ашаддий ўнг ёшлар фронти гуруҳига мансуб янги фашистлар группасини турли муддатларга қамоққа ҳукм қилди. Улар фашистлар идеологиясини пропаганда қилишда, шунингдек шаҳардаги мактабларнинг бирига ҳужум қилишда айбланадилар. Ўтган ойнинг бошида қора кўйлаклилар фашистпараст шиорларни хитоб қилиб, мактаб биносига бостириб кирдилар. Шу пайт мактабда Италия коммунистик ёшлар федерацияси (ИКЁФ) ташкил этган йиғилиш ўтаётган эди. Темиртаёқ, қўрғошин, кастет ва занжирлар билан қуролланган фашистлар мажлис аҳлини калтакладилар, мебелларни синдирдилар.

Суд мажлиси чоғида айтилдики, бундай иғвогарликлар ички сиёсий аҳволни беқарор қилиш, Италияда қўрқув ва зўравонлик вазиятини вужудга келтириш мақсадида давлатга қарши яна ҳам каттароқ қўпорувчилик ниятларини амалга ошириш учун замин яратади.

(ТАСС).

БИЗНИНГ ШАРҲ

ТИЗ ЧЎКМАЙМИЗ

Фаластин Миллий Кенгашининг навбатдаги сессияси Жазоирда ўз ишини тамомлади... «Биз тиз чўкмаймиз ва мустақил Фаластин давлатини тузиш учун курашни давом эттираверамиз!» — сессия қатнашчиларининг азму қарори шундай. Дарҳақиқат, Ясир Арафат бошчилигидаги Фаластин Озодлик ташкилотининг янги составини сайлаган бу сессия Фаластин ватанпарварларининг империалистлар ва сионистлар ҳуружига қарши курашни кучайтиражакларини кўрсатди.

Маълумки, Исроилнинг Ливанга бостириб кириши, мамлакатнинг жанубий қисмини ишғол этиши, айниқса, фаластинлик қочоқларнинг Сабра ва Шатила лагерларидаги ҳунрезликлар туфайли Яқин Шарқдаги аҳвол жуда кескинлашиб кетди. Айни шундай пайтда АҚШ президенти Рейган Яқин Шарқдаги аҳволни бартараф этишга оид ўз планини ўртага ташлади. Бироқ бу «план» Америка империализмининг шу регионда ўз ҳукмронлигини ўрнатишга интилишдан бошқа нарса эмаслиги тезда фош бўлди. Шу боисдан сессияда қатнашган Фаластин халқининг мухтор вакиллари океан ортидан тиқиштирилган «план»ни қатъиян рад қилдилар. Айни чоғда Фаластин Миллий Кенгашининг сессиясида Яқин Шарққа доир Совет Иттифоқи таклифлари маъқулланди.

Сессияда қайд қилинганидек, Фаластин Озодлик ташкилоти Ливандаги Исроил агрессияси даврида янада маҳкамроқ жипслашди. Жафокаш Фаластин халқининг бирдан-бир қонуний вакили бўлган бу жанговар ташкилотнинг халқаро обрў-эътибори беқиёс ўсди ва мустаҳкамланди. Фаластин Миллий Кенгаши (парламенти) сессияси жабр-дийда фаластинлик араб халқининг орзу-ниятларини амалга оширишга интилаётган ватанпарварларнинг революцион руҳини янада ошириб юборди.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Олий Совети Президиумининг Ясир Арафатга унинг Фаластин Озодлик ташкилоти ижроия комитетининг раиси лавозимига сайланиши муносабати билан юборган табрикномасида таъкидлаб ўтилганидек, фаластин араб халқининг адолатли иши, албатта, тантана қилишига яна бир карра ишонч билдирилади.

Ф. ШОҲИСМОИЛОВ.

ФАВҚУЛОДДА ҲОЛАТ УЗАЙТИРИЛДИ

ПАРИЖ. Чилидаги ҳарбий фашист диктатураси мамлакатдаги фавқулодда ҳолатни номаълум муддатга узайтирди, деб хабар қилади Франс Пресс агентлиги. Бу қарор 1981 йилда Пиночет Чилига тиқиштирган мамлакат конституцияси, деб аталмиш конституцияга асосланади. Шу конституция Чилига «миллат хавфсизлигига ички хатар пайдо бўлганида» фавқулодда ҳолат эълон қилиш ҳуқуқини беради.

Мана ўн йилдирки, ҳарбий хунта С. Альенде халқ бирлиги ҳукуматини ағдариб ташлаганидан сўнг Чили халқи фавқулодда ҳолат шароитида яшамоқда. Шу ҳолат қонунларига кўра, ҳар қандай оппозиция фаолияти тақиқлаб қўйилган. (ТАСС).

«ЭРКИН ДУНЁ» ҚИЁФАСИ

ЎЗ ҚАРИЧИ БИЛАН

Агар аҳоли фикрини сўраб билишнинг энг аҳмоқона усули учун мукофот бўлганида, бундай мукофотни «Пэрейд» журналига бериш керак бўларди, — деб ёзади ғазаб билан «Вашингтон пост» газетаси. Чунки мазкур журнал амалдорлар, олимлар, журналистлар ва чет эл дипломатлари фикри асосида «жаҳоннинг энг ёмон сиёсатдонлари» рўйхатини эълон қилган эди. Афтидан, рўйхатга Оқ уйнинг ҳозирги хўжайини, Пол Пот ва М. Бегин номлари қўшилиб қолгани газетанинг иззат-нафсига теккан бўлса керак. Зеро, «Вашингтон пост» бу арбобларни демократия учун собитқадам курашчилар деб ҳисоблайди. Шуни айтадилар-да, ҳамма ўз қаричи билан ўлчайди деб.

ҲАММА БИЛЕТЛАР СОТИЛГАН

Бундан бир неча ой бурун Исроилнинг «Эл Ал» давлат компанияси инқирозга учраб, хонавайрон бўлганини эълон қилган эди. Лекин яқинда у энг даромадли маршрут бўйича учиш ишларини йўлга қўйди. Энди бу компаниянинг самолётлари ирқчилар давлати Жанубий Африка Республикасига бемалол қатнамоқда. «Лос-Анжелес таймс» газетасининг ёзишича, рейс қайта очилган дастлабки кунлардаёқ ҳамма билетлар талаб кетилган экан. Бу эса Тель-Авив билан Претория ўртасида алоқалар ниҳоятда қалин эканлигини кўрсатиб турибди.

АХБОРОТ

ЯНГИ ЦЕХ

НУКУС. («Совет Ўзбекистони» мухбиридан). Илгари полиграфия базасига эга бўлмаган автоном республикада замонавий, қудратли асбоб-ускуналар билан таъминланган полиграфия комбинати ишлаб турибди. Бу ерда сиёсий-бадиий адабиётлар, халқ хўжалик тармоқларини тўла акс эттирадиган бошқа кўплаб адабиётлар қорақалпоқ ва рус тилларида чоп этилмоқда.

Яқинда полиграфия комбинатида офсет цехи қурилиб, ишга туширилди.

Бу — Қорақалпоғистон тарихида катта воқеадир. Бошланғич синф ўқувчилари учун ўқув қуроллари ва бошқа адабиётларни чиройли, кўркам, ҳар хил рангларда босиб чиқариш имкониятига эга бўлинди. Илгари бундай адабиётларни нашр эттириш учун Тошкент, Қозон ва бошқа шаҳарлардаги босмахоналарга буюртма бериларди.

Офсет цехини қуриш ва уни фойдаланишга топшириш, кадрлар тайёрлаш, дастлабки маҳсулотлар ишлаб чиқаришда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриёти босмахонаси мутахассисларининг хизматлари катта бўлди.

Р. ЕШИМБЕТОВ.

ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН СОВХОЗ

Жиззах чўлининг шимоли-ғарбидаги яқинда ўзлаштирилган қўриқ ерлар ҳисобидан ҳамда Ф. Хўжаев номли совхознинг бир бўлими базасида янги совхоз ташкил этилиб, унга содиқ ленинчи коммунист, йирик сиёсий арбоб М. А. Суслов номи берилди.

— КПСС Марказий Комитети май (1982 йил) Пленуми қарорларига биноан хўжалик асосан чорвачиликка ихтисослашган. Биринчи йилиёқ меҳнаткашларга мўл чорва маҳсулоти етиштириб бериш учун ҳозир қорамол ва майда молларни саралаб, наслилари олинмоқда.

Совхознинг жами 3 минг гектар ери бор, шундан 1,5 минг гектарида чорва моллари учун озуқа, ем-хашак етиштирилади. Қолган 1,5 минг гектарига эса полиз, сабзавот экинлари экилади, Пахта етиштирилади. Ҳозир хўжаликда кўкламги экиш кампаниясига қизғин тайёгарлик кўрилаётир.

Т. МАҚСУДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Таклифлар, истаклар, мулоҳазалар

НОН — РИЗҚУ РЎЗИМИЗ

МЕҲНАТКАШЛАР ХАТЛАРИДАН

Нондан азиз таом йўқ, деган гап бор халқимизда. Чиндан ҳам шундай. Ҳар куни бир неча марта нон истеъмол қилсак ҳам асло кўнглимизга тегмайди. Нонга нисбатан умумхалқ ғамхўрлиги, уни ҳамма нарсадан азиз ва мўътабар деб, кўзга суртилиши сабаби ҳам ана шунда. Бизда энг кўп тайёрланадиган маҳсулот ҳам нондир. Магазинлардан истаган миқдорда ва исталган хилда нон харид қилиш одат тусига кириб қолган. Нон — бизнинг бойлигимиз, бахтимиз, эришган муваффақиятларимиз самарасидир. Аммо, биз кўпинча бир бўлак нонни тайёрлаш учун қанчалик кўп меҳнат сарфланаётганини хаёлимизга ҳам келтирмаймиз. Балки, баъзан ноннинг ортиқча исроф бўлаётгани ана шундандир. Редакциямизга ана шу муҳим мавзуда меҳнаткашлардан кўплаб хатлар келиб турибди. Баъзи хатларда ғаллакорларимиз қилаётган меҳнатдан фахрланиш туйғуси акс этса, айримларида эса катта меҳнат эвазига етиштирилган ва тайёрланган ноннинг ноўрин ва сабабсиз исроф қилинаётгани, баъзи кимсаларнинг бунга бефарқ муносабатда бўлаётгани зўр ташвиш билан қайд этилган. Биз қуйида ана шу хатлардан баъзиларини эътиборингизга ҳавола қиламиз.

НОШУКУР БЎЛМАНГ

Ноннинг нақадар азиз ва қимматли неъмат эканлиги ҳаммадан ҳам биз — кексаларга маълум. Чунки Улуғ Ватан уруши ҳамда ундан олдинги даврлардаги энг қийин ва машаққатли кунларни ўз кўзимиз билан кўриб, бошимиздан кечирганмиз. Шунинг учун ҳам яқинда бўлиб ўтган бир воқеа қўлимга қалам олиб, шу сатрларни ёзишимга сабаб бўлди.

Самарқанднинг Регистон майдонидан ўтиб бораётгандим. Кўзим лойга беланиб ётган бир бўлак нонга тушди. Уни қўлимга олдиму, хоҳ ишонинг, хоҳ ишонманг, томоғимга алланарса қадалгандай бўлиб кетди. Қаҳатчилик йилларида бир неча кунлаб оч-наҳор юрганим, даладан бошоқ териб, донини кап отиб, шимиб юрган кунларим кўзимга қайта кўриниб кетгандай бўлди. Атрофга қарадим — дарахтлар ва ахлат қутилари теварагида, ариқларда нон бурдалари лой ва тупроққа қоришиб ётибди. Уларни чумчуқ ва мусичалар чўқилаб юришибди. Шу пайт ёнгинамда кимнингдир кулгани эшитилди. Ўгирилиб қарадим: беш-олти нафар бежирим, озода кийинган ёшлар мендан кулишаётган эди.

— Ҳа, бобой, сизга нима бўлди, ердан тилло топиб олдингизми? —сўради улардан бири шарақлаб куларкан.

— Ҳа, болаларим, тилло, балки тиллодан ҳам қимматли неъмат — нон топдим, — дедим уларга. — Яхшиси, манави нон бурдаларини териб олишга менга ёрдам берсаларинг бўларди...

— Сафсатани қўйинг, бобой, — энди жиддий туриб деди ёшлардан бири. — Бизлар ҳам нодон эмасмиз, ақлимиз жойида. Китоб ва газеталардан ўқиганмиз, сиздақаларнинг насиҳатларини ҳам кўп эшитганмиз, хабаримиз бор — илгари нон танқис бўлган, аммо у замонлар энди қайтмас бўлиб кетган. Ҳозир давр бошқа, нон сероб. Мен бу гапларни сизга бундан буён ўз даврингизни пеш қилиб, бошқаларнинг бошини қотираверманг, деб айтяпман.

Ёшлар ўз йўлига кетаверишди. Ердан олган бир бурда нонни кафтимда тутганимча уларнинг ортидан қотиб қараб қолдим. Нима, бу ношукурликми? Оилада тўғри тарбия кўрмаганлик натижасимми? Ёки ризқ-рўзимизга бўлган беҳурматликми?..

Биламан, бундай ношукур ёшлар эл орасида бармоқ билан санарли даражада жуда оз. Аммо улар мингдан бир бўлса ҳам, насиҳат кор қилмаётган бу кимсаларнинг касри бошқаларга урмаяпти, деб бўладими? Бирники мингга, мингники туманга, деганлари шу эмасми? Ёшларга айтадиган оталик сўзим ва насиҳатим шуки, дастурхон атрофида ўтириб нон ушатганимизда ана шу бир бурда нонни, бир бурда неъматни юзага келтириш учун юзлаб, минглаб кишиларнинг пешона тери тўкилганини, шу бир тишлам нон ишчи, деҳқон, механизатор, новвой ва бошқа касб эгаларининг ёзин-қишин қилган ҳалол меҳнати эвазига вужудга келганини асло унутмайлик.

Бобоқул ИМОМОВ,
меҳнат ветерани, пенсионер, Самарқанд шаҳри.

НОН ҚАДРИ

Бизда энг арзон таом нон ҳисобланади. Ҳаммамиз ҳам шунга кўникиб кетганмиз. Дон ва нон давлатимизга анча қимматга тушаётганини, шунга қарамай халққа бу неъмат бир неча баробар арзон нархда етказиб берилаётганлигини, балки, баъзилар билмас. Хўш, бир килограмм ёки бир буханка нонни тайёрлаш учун қанча миқдорда дон сарфланади-ю, бу маҳсулотни етиштириш учун нечоғли кўп меҳнат талаб қилинади? Яқинда матбуотда шу ҳақда қизиқарли бир хабар ўқидим. Буни бошқалар ҳам билиб қўйсалар, менимча фойдадан ҳоли бўлмасди.

Ҳар гектар майдондан 20 центнердан ҳосил етиштирилган тақдирда 4 квадрат метр ерда унган дон маҳсулоти бир килограмм нон тайёрлаш учун етарли экан. Аммо шунча ҳосил олиш учун мана шу тўрт квадрат метр ерни шудгор қилиш, уруғ экиш, боронолаш, ўғитлаш, бегона ўтлардан тозалаш, озиқлантириш, ҳосилни ўриш ва янчиш, қуритиш, ун тортиш, нон заводларига етказиб бериш, нон пишириш, магазинларга ташиб келтириш ва сотиш кераклигини, бунинг учун эса минглаб кишиларнинг меҳнати зарур эканлигини кўпинча ўйламаймиз.

Истардимки, магазинларга келтирилган ҳар бир килограмм нонни фақат сотилишигина эмас, унинг қандай истеъмол қилинаётгани ҳам доимо кишиларнинг назарида ва назоратида бўлсин.

Роҳила БЎРОНОВА,
савдо ходими,
Оқтош шаҳри.

ХАТЛАРДАН САТРЛАР

...Айрим савдо ва умумий овқатланиш корхоналарида нон исрофгарчилигига қарши етарли кураш олиб борилмаяпти. Айрим магазин ходимлари ноннинг етмай қолишидан ҳавотирланиб, нон заводларига керагидан ортиқча буюртма ҳам бермоқдалар. Натижада ана шу магазин пештахталарида «суви қочган» нон булкалари эртаси куни учун ҳам ортиб қолмоқда. Баъзи сотувчилар эса ана шу қотган нонни биринчи галда сотиб юбориш мақсадида янги келтирилган юмшоқ нонни савдога чиқармай олиб қўймоқдалар Бу ўз навбатида нон исрофгарчилигининг келиб чиқишига сабаб бўляпти.

У. ЭГАМБЕРДИЕВ,
Андижон.

* * *

...Мен Бекободдаги индустриал техникумида ўқийман. Нонни тежаб-тергаб сарфлаш ҳақида ўқув юртимизда суҳбат ва кечалар, тарбиявий соатлар ўтказиш одат бўлиб қолган. Ҳозир техникум қошида «Тежамкорлар» группаси ҳам ташкил қилинган. Группа аъзолари фақат ётоқхоналардагина эмас, шу билан бирга маҳаллаларда ҳам бўлиб, ризқ-рўзимиз — нон ҳақида ва уни тежаб сарфлаш, исроф қилмаслик тўғрисида қизиқарли суҳбатлар олиб бормоқдалар.

С. ХОЛМАТОВ,
студент.

* * *

..Ҳар бир нон магазинида аҳолидан ортиб қолган ва «суви қочган» нонни қабул қилиб оладиган бурчаклар ташкил қилиш керак. Агар топширилган ҳар бир килограмм нон учун маълум миқдорда ҳақ ҳам тўланса уй бекалари қотган нонни ташлаб юбормай, магазинларга келтириб топширишлари мумкин. Шу усул билан тўпланган нонни кейинчалик қайта ишлаш ва савдога чиқариш мумкин бўларди. Мен шунингдек, мутасадди ташкилотларда ноннинг тез суви қочиб қолиши ёки моғорлаши олдини олиш, қотган нондан турли хил янги таомлар тайёрлаш технологиясини ишлаб чиқиш ва уни кенг пропаганда қилиш лозим деб ҳисоблайман.

Ф. ЗОКИРОВА,
Сурхондарё области.

Нон — асосий бойлигимиз, энг қимматли озиқ-овқат, барча ноз-неъматларнинг мезонидир. Фан-техника ғоят тараққий этган ҳозирги даврда ҳам у элнинг энг биринчи ҳаётий негизи бўлиб қолмоқда. Халқимизнинг пешона тери, билак кучи билан бунёдга келганлиги учун ҳам нон азиз ва муқаддас, ғоят тансиқ таомдир. Шундай экан, уни эъзозлашимиз, исроф қилинишига сира йўл қўймаслигимиз керак.

МЕҲНАТ ШАРАФИ

Меҳнат илғорларининг муваффақиятларини тантанали нишонлаш, ветеранларни пенсияга узатиш каби маросимларни ўтказиш Тошкентдаги 1-«Отчопар» маҳалласида анъанага айланган. Яқинда ана шундай хайрли тадбирлардан бири бўлиб ўтди. Маҳалла аҳли бу сафар «Средазтепломонтаж» трестига қарашли «Тепломонтаж» қурилиш бошқармаси илғор ишчиси Қодир Муҳаммадхўжаевни СССР Давлат мукофоти лауреатлигига сазовор бўлганлиги билан муборакбод этди. Коммунистик меҳнат зарбдори Қ. Муҳаммадхўжаев бир неча ўн минг сўмлик иқтисодий самара берувчи рационализаторлик таклифлари учун ана шундай юксак мукофотга сазовор бўлган эди.

«Замонамиз қаҳрамонлари» деб номланган мазкур кечада, шунингдек Тошкент асбобсозлик заводида 30 йил самарали меҳнат қилган Т. Тўлагановни пенсияга узатиш маросими ҳам бўлди. Кеча «қаҳрамонлари» ҳалол ва астойдил меҳнат завқи, ўз касбига ихлос, ишчи номини улуғлаш, ишлаб чиқаришда тартиб ва интизом хусусида мароқ билан сўзладилар.

Улуғ Ватан уруши қатнашчилари Ғ. Мақсудов, М. Раҳимов, маҳалла комитети аъзоларидан И. Раҳимов, М. Миркаюмов, М. Мирсодиқовлар сўзга чиқиб, лауреат ҳамда меҳнат ветеранининг шахсий ибратлари ҳақида гапирдилар.

Кеча охирида Киров район 4-маданият уйи бадиий ҳаваскорлари ижросида концерт берилди. Бундай учрашувлар ёшларни меҳнатга коммунистик муносабат руҳида тарбиялмоқда.

А. МАННОПОВ,
Тошкент олий партия мактабининг тингловчиси.

ДАРС ИШ ЖОЙЛАРИДА ЎТКАЗИЛМОҚДА

Зомин мактаблараро ўқув-ишлаб чиқариш комбинатида очилган қишлоқ кутубхоначилари ва сотувчилари курсларида машғулотлар бўлажак иш жойлари билан таништиришдан бошланди. Ҳозирги вақтда районда ана шу касб эгалари бўлган мутахассислар зарурдир. Эндиликда комбинатда жами ўнта мактабнинг 700 дан ортиқ юқори синф ўқувчиси таълим олмоқда. Бу ерда улар тикувчи моторист ва ғишт терувчи, автомобиль ҳайдовчи ва тракторчи, слесарь ва киномеханик ва бошқа касбларни эгаллайдилар.

(ЎзТАГ).

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

САНОАТ КОРХОНАЛАРИ, ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТЛАРИ, ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТЛАРИНИНГ РАҲБАРЛАРИ

ДИҚҚАТИГА!

ТОШКЕНТДАГИ «ПРИБОРУ» САЛОНИДА СИЗ ҚУЙИДАГИЛАРНИ ХАРИД ҚИЛИШИНГИЗ МУМКИН:

«Электроника-591» типидаги видеомагнитофонларни «Электроника-801» видеокамераси билан бир комплектда, алоҳида «Электроника-801» видеокамерасини, ВМ ЛОМО видеомагнитофонини «Электроника ВЛ-100» телевизори ва Взор камераси билан бир комплектда;

«Оргтекст-2Д» ёзиш автомати, ВУМС-001 типидаги программалаштирувчи жойи, К-200 информация системаси, Т-5МВ табулятори;

ИМАШ (АЛА ТОО) қурилмаси;
ЧЗ-34 частотомери;
Н-044 шлейф осциллографи;
Р-3003 компаратори;
П-215 дискриминатори;
Ф-253 бошқариш блоки;
Ф-283-1 коммутатори;
Ф-5144 преобразователи;
Н-392, Н-393, Н-338, Н-3021 типидаги ўзи ёзувчи приборлар;
ГКУ-0,25 қурилмаси;
ТНЖ, ТДЖ тортиш босими ўлчагичлар;
НОРД-100, НОРД-250 вакуум насослари, НМД-04, НМД-06 диффузион насослари;
ИДЦ-1 рақамли деформация ўлчагичлари;
ЦТМ-5;
ТОПАЗ-3, ТОПАЗ-4 тензометрик кучайтиргичи;
ЛГ-52, ЛГ-72, ЛГ-75 лазер генераторлари;
турли чегаралардаги КСЖ-4 типидаги ўзи ёзувчи потенциометрлар;
БК-1500 кондиционерлари;
ЛХМ-72 хроматографи;
БЗ-14, БЗ-19, БЗ-32, БЗ-37, БЗ-39, МК-46, МК-57 типидаги микрокалькуляторлари.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Ғ. Ғулом кўчаси, 2-уй.

Справкалар учун телефонлар: 78-03-43, 78-02-49, 79-40-43.

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ

кафедралар бўйича профессор-ўқитувчилар составидаги вакант вазифаларга:

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

мудир: петрография (фан доктори);

доцентлар: аналитик химия, чет эл адабиётшунослиги ва танқидчилиги (2 ўрин), математик анализ, эрон филологияси, чет эл шарқи мамлакатлари тарихи, шарқ факультетининг инглиз тили, СССР тарихи, этнография, қадимги дунё ва ўрта асрлар тарихи, роман-герман факультетининг француз филологияси;

катта ўқитувчилар: физик география, квант радиофизикаси, афғон филологияси, чет эл шарқи мамлакатлари тарихи, философия-экономика факультети учун илмий коммунизм;

ўқитувчилар: эрон филологияси, чет элликлар учун рус тили, тайёрлов бўлими учун гуманитар фанлар (СССР тарихи);

кичик илмий ходимлар: табиий бирикмалар химияси проблемалар лабораторияси.

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳри, Студентлар шаҳарчаси, ТошДУ маъмурий биноси, 6-қават, 63-хона, кадрлар бўлими.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг

М. Т. УРОЗБОЕВ НОМИДАГИ МЕХАНИКА ВА ИНШООТЛАРНИНГ СЕЙСМИК МУСТАҲКАМЛИГИ ИНСТИТУТИ

вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

лабораторияларнинг катта ва кичик илмий ходимлари: кукунли қопламалар ва материалларнинг физик-механик хусусиятларини тадқиқотлаш.

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: 700143, Тошкент шаҳри, Г-143, Академиклар шаҳарчаси (1, 17-автобуслар, 6, 13, 22-трамвайлар, 17, 18-троллейбусларнинг «Академиклар шаҳарчаси» бекати).

Ўзбекистон ССР Госплани

ИЛМИЙ-ТЕХНИКА АХБОРОТИ ВА ТЕХНИК-ИҚТИСОДИЙ ТАДҚИҚОТЛАР ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ

қишлоқ хўжалик соҳасидаги илмий-техника ахбороти ва техник-иқтисодий тадқиқотларни илмий анализ қилиш бўлимининг мудири вакант вазифасига

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Конкурс муддати — 27 мартгача.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Олмазор кўчаси, 171-уй. Телефон 44-25-88.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг

БИОХИМИЯ ИНСТИТУТИ

эмбриогенез биохимияси лабораторияси бўйича кичик илмий ходим вакант вазифасига

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Мурожаат учун адрес: 700125, Тошкент шаҳри, М. Горький проспекти, 56-уй.

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 2/IIIда **Юрак операцияси.** 3/IIIда **Аризасига кўра.**

Собир Раҳимов район халқ маорифи бўлими ва маориф ходимларининг касаба союз район комитети ҳамда 22-ўрта мактаб педагогика коллективи шу мактабнинг араб тили ўқитувчиси Р. Мусахўжаевга онаси

Жўрахон РУСТАМОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Фалсафа ва ҳуқуқ институти коллективи катта илмий ходим, юридик фанлари кандидати Ш. Иноғомовга ва Тошкент Марказий универмаги коллективи универмаг директори Ҳ. Иноғомовга онаси

Марҳаматхон УМАРОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзил изҳор қиладилар.

МАРТ ОБ-ҲАВОСИ

Март ойида ўртача ойлик ҳарорат ўтган йилнинг шу ойидагидан бирмунча юқори бўлади. Қорақалпоғистон АССРда 1 даража совуқ, 4 даража иссиқ атрофида, марказий районларда 4—9, жанубда 9—12 даража иссиқ бўлиши кутилади.

Ойнинг бошларида Ўрта Осиёга шимоли-ғарб томондан Арктиканинг совуқ оқими кела бошлайди. Шунинг натижасида ёғингарчилик бўлиши, айрим жойларда ёмғирнинг қорга айланиши кутилади. Ҳарорат кескин пасайиб кечалари 2—7 даража совуқ, кундузи 0—5 даража иссиқ бўлади. Қорақалпоғистон АССР ва Навоий областининг чўл районларида кечаси 7—12 даража совуқ, кундузи 2—3 даража иссиқ бўлади.

Биринчи ўн кунликда об-ҳавонинг тез-тез ўзгариши кутилмоқда. Иккинчи ва учинчи декадада шимолий кенгликдан совуқ ҳаво оқими кела бошлайди. Лекин баҳор баҳорлигини қилади. Ўзбекистон территориясига ўзи билан иссиқ олиб келадиган жанубий циклонлар термометр симобини юқори кўтаради. Ҳарорат кундузлари 17—22, кечалари 4—9 даражагача кўтарилади.

Намгарчилик миқдори шимолий районларда нормага яқин, қолган жойларда нормадан ортиқ бўлади.

Меҳнат Қизил Байроқ орденли 31-ҳунар-техника билим юрти Тошкент шаҳрида ишчи кадрлар тайёрловчи тўнғич масканларнинг биридир. Ўтган 60 йил мобайнида бу ердан темир йўл транспорти учун кўплаб малакали мутахассислар етишиб чиқди. Билим масканида ёшларнинг ҳунар ўрганишлари, фан асосларини пухта эгаллашлари, уларнинг жисмоний тайёргарлигини оширишга доимо катта ғамхўрлик қилинади. Лаборатория ва устахоналар замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган. Ҳунар-техника билим юртини ҳар йили 400 дан ортиқ ёш тамомлаб, халқ хўжалигининг муҳим тармоғи — темир йўл транспортида фидокорона меҳнат қилмоқда. Суратда: ҳунар-техника билим юртининг ўқувчилари машғулот пайтида.

Ф. Қурбонбоев фотоси. (ЎзТАГ).

СПОРТ

ЧЕМПИОНАТЛАР ВА УЧРАШУВЛАР

● **Енгил атлетика.** Кисловодск шаҳрида бошланган СССР чемпионатида андижонлик моҳир югурувчи, СССРда хизмат кўрсатган спорт мастери Светлана Ўлмасова муваффақият қозонди. У уч километрли масофани 9.00,3 минутда босиб ўтиб, маррада биринчи бўлди.

● **Мерганлик.** Тошкентда Ўзбекистон кубоги учун ўтказилган мусобақада Москва Олимпиадасининг кумуш медали совриндори Рустам Ямбулатов хандақ стендига отиш бўйича 190 очко тўплаб, ғалаба қозонди. Армиячи А. Омелин доира стендига отишда (193 очко) зафар қучди.

● **Велопойга.** Ашхободнинг трек майдонида ўтказилган Бутуниттифоқ мусобақасида Николай Логинов (Тошкент области) 120 километрли масофани босиб ўтишда гуруҳдошлари муваффақиятига ўзининг муносиб ҳиссасини қўшди.

● **Футбол.** Тошкент ва пойтахт области стадионларида «Пахтакор» командаси хотира соврини учун ўтказилган мусобақа ниҳоясига етай деб қолди. Уч группага бўлинган 15 команда ўртасида саралаш ўйинлари якунланди. Фарғонанинг «Нефтяник», Термизнинг «Автомобилист» ва Тошкент областининг «Соҳибкор» коллективлари группа ғолиби бўлишди. Энди ғолиб коллективлар ўртасида ҳал қилувчи баҳслар ўтказилмоқда.

● **Волейбол.** Тошкентнинг «Автомобилист» командаси мамлакат чемпионатининг иккинчи давра учинчи тур ўйинларини муваффақиятсиз якунлади. Вакилларимиз олти учрашув ўтказиб, бир марта ғалаба қозонишди. «Автомобилист» ҳисобида ҳозир 4 та очко бор.

● **Баскетбол.** Тошкентнинг «Университет» командаси йигитлари Бухорода 9—12 ўринлар учун якунловчи учрашувларни муваффақиятли ўтказдилар. Баскетболчиларимиз 46 очко тўплаб, тўққизинчи ўринни эгаллаган ҳолда олий лигадаги мавқеларини сақлаб қолдилар.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

2 МАРТ, ЧОРШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Музикали кўрсатув. 10.45—Революция куйчиси. Бадиий фильм. 1-серия. 12.05 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.20 — — Стадион ҳамма учун. 16.50 — Сафимизда бирорта ҳам колоқ бўлмасин. 17.05 — Горнчилар, қаердасиз! 17.50 — Ҳужжатли фильм. 18.15 — Ёшлар адреслари. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Илмий-оммабоп фильм. 19.40 — Концерт. 20.05—Революция куйчиси. Бадиий фильм. 2-серия. 21.30—Время. 22.00—Футбол бўйича Европа чемпионларининг кубоги. Танаффус пайтида (22.45) — Агар соғлом бўлай десанг. 23.45 — Дунё воқеалари.

МОСКВА-II 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Хайрли тонг, одамлар! 9.35 ва 10.35 — Астрономия. 10.05 ва 13.40 — Немис тили. 11.05 — Физика. 11.35 ва 12.40 — Биология. 12.05 — Ота-оналар, Сизлар учун. 13.10 — Ўқув кўрсатуви. 14.10 — Коммунистик партия Манифести ҳақида. 14.50 — Режиссёр санъати. 16.20 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Концерт. 19.30 — Қишлоқ янгиликлари. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Мўъжизасиз-мўъжизалар. 21.30 — Время. 22.00 — Кирол буги. Бадиий фильм. 23.15 — Бирма миллий рақс ансамбли ижро этади.

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Физика. 12.00 — Бойчечак. 12.30 — Химия. 17.50 — Ўзбекистонда Бутуниттифоқ болалар ва ўсмирлар музикаси ҳафталигининг очилиши. 19.10 — КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленуми қарорлари — ҳаётга! 19.30 — Ахборот. 19.45 — Тошкентнинг олтин кузи. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Тошкент олтин кузининг давоми. 21.30 — Время. 22.00 — Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги илғорлари қурултойи залидан репортаж. 22.30 — Муҳаббатнома. Бадиий фильм. 23.55 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 18.15 — Физика. 19.15 — Ёшларнинг ижоди ва изланиши. 19.45 — Енисейнинг ёш денгизчилари. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Врач маслаҳати. 20.30 — Математика. 21.30 — Москва-II.

3 МАРТ, ПАЙШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Горнчилар, қаердасиз! 10.25—Революция куйчиси. Бадиий фильм. 2-серия. 11.50 — Саёҳатчилар клуби. 12.50 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Комсомол — менинг тақдирим. 16.35 — Поэзия. 17.00 — Халқ куйлари. 17.15 — Қувноқ стартлар. 18.00 — Шахмат мактаби. 18.30 — Миллионлар ленинча университети. 19.00 — Расмларда қуёш аксИ бор. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Фан ва турмуш. 20.00 — Рус композиторларининг романслари. 20.15 — Революция куйчиси. Бадиий фильм. 3-серия. 21.30— Время. 22.05—Ҳужжатли фильм. 23.05 —Дунё воқеалари. 23.20 — И. Брамс. До минор квартети.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Ҳужжатли фильм. 9.35 ва 10.35 — Биология. 10.05 ва 14.35 — Испан тили. 11.05 — А. Блок. Ўн икки. 11.35 ва 12.40 — Зоология. 12.00 — Оналар мактаби. 12.30 — Илмий-оммабоп фильм. 13.05 — Тарих. 14.05 — Илмий-оммабоп фильм. 14.15 — Ўқув кўрсатуви. 15.00 — Оталар изидан борар солдатлар. Бадиий фильм. 16.25 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Кеч кўрилган фарзанд. Бадиий фильм. 19.50 — Дўстлик кубоги учун оғир атлетика бўйича халқаро мусобақалар. 20.20 — Пионерия. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Сизни қизиқтирган адабиётлар. 21.30 — Время. 22.05 — Футбол бўйича СССР кубоги. 23.45 — Хоккей бўйича СССР чемпионати. Танаффус пайтида — Сув полоси бўйича СССР чемпионати.

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Ўзбекистон ССР тарихи. 12.00 — Бригаданинг туғилган куни. 12.30 — Ўзбекистон ССР тарихи. 16.00 — Футбол бўйича ўсмирлар Халқаро турнирининг тантанали очилиши. 18.00 — Мультфильмлар. 18.30 — Орзу. 19.00 — Ёшлик. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Халқ контроли экрани. 20.15 — Байкал. Баҳор. Манзарали фильм. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Сув ва ҳосил. 22.25 — Шаҳарликлар. Бадиий фильм. 23.50 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 18.15 — Назарий механика. 19.15 — Реклама. 19.35 — Ҳужжатли фильм. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Ўқитувчилар учун консультация. 20.50 — Ҳам кулги, ҳам кулфат. Телефильм. 21.30 — Москва-II.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Лирик концерт. 9.30 —Совет Ўзбекистони: одамлар, ишлар ва режалар. 11.15 — Иқтисодий билимлар радиоуниверситети. 11.25 — Ҳ. Раҳимов, К. Кенжаев, Б. Лутфуллаев романслари. 12.10 —Узбекистан индустриальний. 13.00 — Чорвадор. 14.00 —Табаррук замин. 19.25 — М. Юсупов. «Тасанно, ишчилар». Кантата. 21.00 — Шеърият кечаси. 21.20 — Механизаторлар учун концерт. 22.30 — Рақс оҳанглари.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

БИЗНИНГ АДРЕС
700000, Тошкент-П, Ленин кўчаси, 41

ТЕЛЕФОНЛАР
Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 33-21-43. 32-53-16, 32-53-20, 33-11-49. 32-54-13.

Р. 01829. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Б. — 50. 7